

DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXVIII MARCH - KOVO 4, 1993 Nr. 8

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NUOTRUPOS IŠ ARCHYVŲ

Antanas Dundzila

Vartant plačiąją spaudą, man kartais būna liūdna ar net pikta. Esame maži, bejėgiai, neturčiai: kaip kokie laukiniai paukšteliai rankiojame kitų atsitiktinai numestus trupinius, jais savo poreikius maitiname. Šiame informacijos amžiuje neturime galimybių pasiekti pirminių tos informacijos šaltinių ir ten norimos medžiagos apie mums rūpimus klausimus pasieškoti.

Tokioje nuotaikoje skaičiau ilgą S. Schmenann 1993-II-8 d. NEW YORK TIMES straipsnį apie atidarusius bolševikinius archyvus. Skaičiau, godžiai ieškodamas kokių nors žinių apie Lietuvą. Skaičiau, ieškojau ir radau daug kitos, įdomios medžiagos, kuri tiesioginiai ar ne, bet lietuviški likimai. Tiesa, konkrečiai apie Lietuvą ten buvo tik keli grūdėliai. Tad jais ir dalinuosi su DIRVOS skaitytojais.

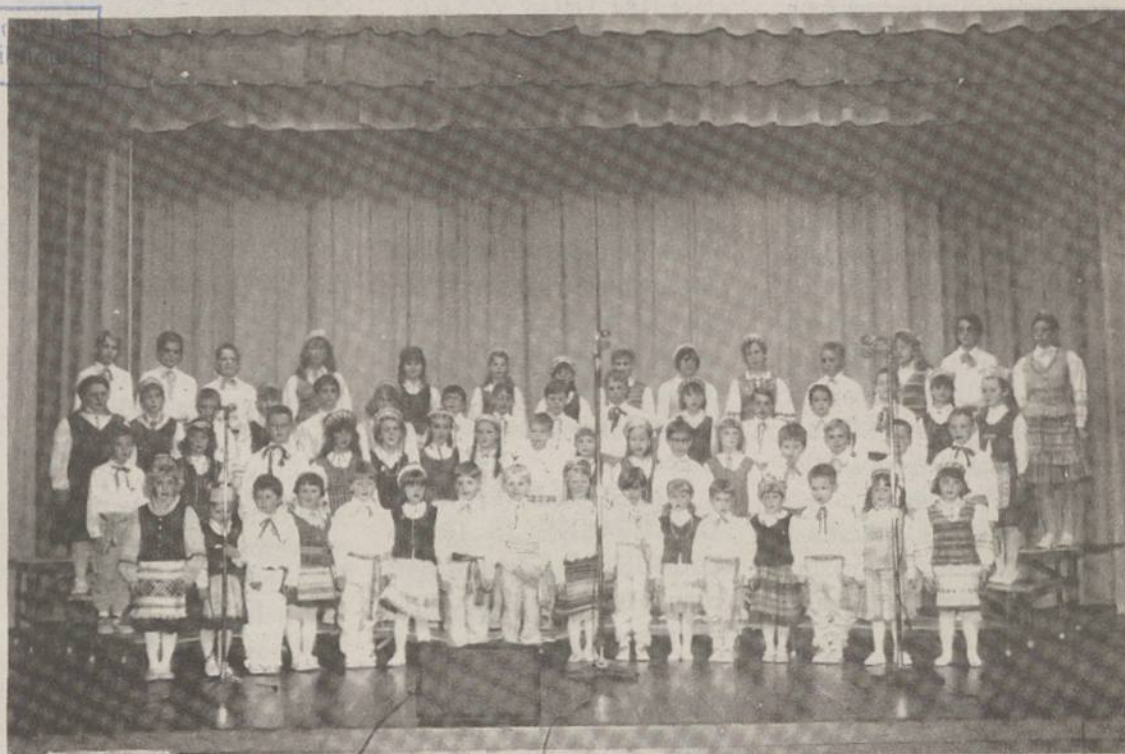
Schemann rašo, kad Maskvoje veikia "Šių laikų dokumentacijos centras", kuriame randasi net 204 milijonai komunistinio režimo bylų. Prieš pusantų metų B. Jeltcinas perėmė KGB ir Komunistų partijos archyvus Rusijos žinion ir dabar prie to milžiniško duomenų šaltinio gali prieiti tyrinėtojai. Aišku, dar yra ir tokių archyvų, prie kurių pašalinių neleidžia. Tačiau iš čia atidarytųjų sužinoti "anos" pusėsėjimai, pvz., apie Kątyno žudynes, Cubos krizę, Černobilio nelaime, Korėjos

007 lėktuvo nušovimą, apie \$2 milijonų metines subsidijas Amerikos komunistų partijai ir t.t. Autorius rašo, kad viešumon išvedami duomenys iškelia ir daug naujų klausimų.

Archyve randasi apie 7,000 niekur nespausdintų Lenino įvairių dokumentų, užrašų. Štai, čia sužinome, kad Leninas planavo Lietuvos sovietizaciją, kartu su Vengrija, Čekija ir Rumunija... Leninui rūpėjo koku būdu tai teroro būdu nubausti Latviją ir Estiją. Kai dabar pasiskaitai apie tokius dalykus, tai tas 1918 vasario 16 Akto įgyvendinimas tikrai atrodo stebuklu.

Ar atsimenate prezidento Nixono laikus ir tas didingas mūsų manifestacijas Dainų šventės metu, kai, visiems audringai plojant, poniją Nixonienę Valdas Adamkus išdidžiai pervedė per Chicagos Amfiteatro salę? Maždaug tuo metu, JAV prezidentui iškilingai skelbiant tradicija tapusia Pavergtųjų tautų savaitę, 1969-VI-12 d. Kissingeris turėjo pasitarimą su Sovietų Ambasadorium Dobrinenu. Po pasitarimo Dobrinenas parašė ilgą pranešimą Maskvai, kuriame, tarp kitų dalykų, štai kas pasakytą:

"Prezidentas Nixonas ima dėmesin ypatingus Sovietų Sąjungos interesus Rytų Europoje ir yra nusistatęs nieko nedaryti, ką (Nukelta į 3 psl.)

Vasario 16 d. minėjimo meninę dalį išpildė Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choras, vadovaujamas Ritos Klirienės ir Eglės Laniauskienės.

NAUJI CLINTONO MOKESČIAI

Jonas Kazlauskas

Mirtis ir mokesčiai yra garantuoti šiame žemiškame gyvenime.

Nauji prezidento B. Clinton mokesčiai jau yra realybė, laukianti oficialaus patvirtinimo, kurie, jei demokratams seksis, bus rugpjūčio ar rugsėjo mėnesyje 1993 m.

Bus ginčų, derybų ir žinoma, pakeitimų, bet esmėje B. Clinton laimės, nes dauguma gyventojų pritaria deficito sumažinimui, o šis mokesčių pakėlimas yra gudriai suplanuotas, nes daugiausia liečia aukštųjų pajamų individus ir bendroves; eilinis pilietis vargiai pastebės naujus energijos mokesčius, jie nebus atskirai rodomi perkant benzina, kitas energiją naudojančias prekes ar mokant šildymo sąskaitą.

Ši kombinacija – sumaži-

nimas federalinių išlaidų ir pakėlimas mokesčių – turės neigiamą trumpalaikį ekonominį efektą, bet numatomi ateityje žemesni procentai padėtų gerins, be to, tikėkime, kad deficitas per keletą metų sumažės, užsibrėžta suma \$500 milijonų nebus pasiekta. Mažesnė skola parckalaus mažiau mokėjimų, kas duos daugiau kapitalo į kelių, tiltų ir miestų investavimą, ir atsiras naujų darbų, kurių problema yra pati svarbiausia.

Prezidentas dar siūlo \$30 milijonų, kad pajudintų ekonomiką ir sukurtų 500,000 naujų darbų po vienerių metų.

Kad įrodžius gyventojams, jog jis nėra "free-spending liberal democrat", prezidentas siūlo dar sumažinti \$76 bilijonais gynybos išlaidas ir apkarpyti 125 ūkinio gyvenimo projektus, pradedant erdvės tyrinėjimais ir baigiant ūkio produktams teikiamą paramą.

Prileiskime, kad esame patrijotai, kad sutinkame jog reikia pakeitimų, kad ūkinis gyvenimas pradėtų gyvėti ir optimistiškai laukiame geresnių laikų mokėdami prašomą mokesčių duoklę!

Nenustebkime, kad gegužės ar birželio mėnesyje išgirstume vėl jaudinančius prezidento žodžius, kad 35 milijonai amerikiečių neturi jokio draudimo, jiems reikia padėti. Šiai idėjai pilnai pritaria Hillary D. Clinton.

Padėti reikia, bet pinigų nėra. Ką daryti? Atsakymas paprastas – antroji seri-

ja naujų mokesčių, kurie palies darbdavius, kurie moka už draudimą, darbininkus kurie gauna jį, suvaržymai palies abi puses. Daktarų, ligoninių patamavimai turės sales tax ir dar daugiau galimų kombinacijų surinkti papildomų pajamų.

Nejaugi prezidentas Clinton sumuš rekordus, uždėdamas didžiausią mokesčių našią Amerikos gyventojams?!

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMŲ DUOMENYS

Vasario 17 d. buvo paskelbti oficialūs rinkimų duomenys:

Lietuvos Respublikos rinkėjų skaičius – 2 568 016; dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius – 2 019 015; negaliojančių biuletenių skaičius – 34 016.

Už Algirdą Mykolą Brazauską balsavo: rinkimų apylinkėse – 1 142 706, paštu – 69 369.

Iš viso – 1 212 075 (60,03% nuo rinkimuose dalyvavusių skaičiaus).

Už Stasį Lozoraitį balsavo: rinkimų apylinkėse – 716 957, paštu – 55 965.

Iš viso – 772 922 (38,28%)

Lietuvos diplomatinėse atstovybėse užsienyje balsavime dalyvavo 6518 LR piliečių. Už AB balsavo 990, už SL – 5 423 (15,1% ir 83,2%)

JAV balsavo 1923, už SL 1803.

Rusijoje už SL 713 už AB 563.

Kanadoje balsavo 1023 ir už SL 1006

Australijoje balsavo 476 iš jų už SL 451.

Nuotraukoj stovyklos gyventojų dažni rytiniai pasikalbėjimai...

Iš B. Gaidžiūno filmo apie stovykas Vokietijoje. Plačiau skaityk 8 psl.

Girdėta iš Jungtinių Tautų

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 75-mečio proga, Lietuvos Ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis vasario 16 d. vakarą surengė priėmimą Jungtinėse Tautose, į kurį susirinko apie 300 užsienio valstybių ir Jungtinių Tautų agentūrą atstovai, New Yorko valstijos, Bažnyčios ir lietuvių svečių. Jam talkino New Yorko lietuvių sudarytas komitetas.

Atvykusiuosius, jų tarpe apie 100 ambasadorių, prie įėjimo sutiko ir sveikino Ambasadorius ir p. Simutienė bei visas Lietuvos Misiijos prie JT-ų štabas.

Pasveikinęs svečius ir padėkojęs ambasadoriams, Anicetas Simutis pristatė ypatingą viešnią. Tai, jo žodžiais, ambasadorė – moteris, kurių Jungtinėse Tautose nedaug teturime, atstovaujanti šali, į kurią, laisvės ir ūkinio gerbūvio ieškodama, emigravo trečdalis lietuvių tautos.

Naujoji Jungtinių Amerikos valstijų ambasadorė Jungtinėse Tautose, Madeleine Albright, priminė, jog ji yra gimusi Čekoslovakijoje ir Amerikoje atsidūrė po komunistų perversmo jos gimtinėje. Ji Amerikoje "natūralizavosi" – priėmė JAV pilietybę. Bet kuris amerikietis didžiutęsi galėdamas tarnauti savo šaliai Jungtinėse Tautose, kalbėjo ponai Albright. Jūs galite įsivaizduoti kaip aš didžiutęsi, būdama "natūralizuota" amerikietė.

Ambasadorė pabrėžė, jog ji jaučiasi artima Lietuvos ir jos žmonėms, kurių istorija labai panaši į Čekoslovakijos. Prieš pusantų metų lankantis Vilniuje, jai didelį įspūdį padarė lietuvių demokratiška dvasia ir jų sugrįžimas į narsumu paženklintą istoriją. Aš sveikinu jūsų šalį ir tai, kad čia jau antrą sykį minimas nepriklausomybės atstatymas, pareiškė ambasadorė. "Kaip seniausios demokratijos atstovė, tariau – mes sveikiname visas naujas demokratijas".

Šventišką nuotaiką pagilino ir priėmimo apsilankęs New Yorko kardinolas O'Connor. Jis prisiminė savo vaikystės dienas, kada jam teko bendrauti su daugeliu lietuvių – patirti jų "tvirtumą, gilų tikėjimą" ir būti liūdininku, "kaip aistringai jie tausoja savo tapatybę".

Anot kardinolo, lietuviai gal ir patys nenusivokia, kiek daug jų kova reiškė amerikiečiams. Lietuviai mums buvo "nepaprasto įkvėpimo versmė", kalbėjo

jis. Aš jaučiu pareigą apsilankyti pas jus ir pareikšti padėką žmonėms, kurie buvo "šviesa tamsybėje ir pavyzdys mums visiems".

• **BALTIJOS VALSTYBIŲ AMBASADORIAI** prie Jungtinių Tautų vasario 17 – Amb. A. Simutis (Lietuva), Amb. A. Baumanis (Latvija) ir Amb. E. Jackson (Estija) – susitiko Estijos Misijoje prie Jungtinių Tautų aptarti eilę bendrų rūpesčių, įskaitant nario mokesčio klausimą. Ambasadorių Simutį į pasitarimą lydėjo Misijos patarėjas A. Gureckas.

• **MISIJOS PATARĖJAI D. SUŽIEDĖLIS IR G. DAMUŠYTĖ** dalyvavo Baltijos valstybių Misijų pasitarime aptarti tolimesnę veiklą svarstant Baltijos valstybių mokesčių ir JT-ų biudžetą klausimą. Pasitarimo metu buvo aptartos galimybės kelti mokesčių klausimo teisinės problemas ateinančios neeilinės Penkto komiteto sesijos metu. Pasitarimas vyko Jungtinių Tautų rūmuose.

• **MISIJOS PATARĖJAS A. GURECKAS** vasario 18 dalyvavo Baltijos valstybių misijų darbuotojų pasitarime kur buvo aptartas tebesitęsias Rusijos delegacijos Ženevoje spaudimas Latvijai ir Estijai dėl tariamų žmogaus teisių pažeidimų. Buvo susipažinta su tikrą gautu Rusijos siūlomu rezoliucijos projektu dėl žmogaus teisių ginančių sutarčių testinumo išlaikymo naujose nepriklausomose valstybėse.

• **MISIJOS PATARĖJAI D. SUŽIEDĖLIS IR G. DAMUŠYTĖ** dalyvavo pasitarime dėl bendros strategijos svarstant JT-ų nario mokesčio nustatymo klausimą. Pasitarimas sušauktas Ukrainos Misijos iniciatyva. Pasitarime dalyvavo atstovai iš Armėnijos, Azerbaidžano, Baltarusijos, Estijos, Kazachstano, Latvijos, Lietuvos, Moldovos ir Rumūnijos delegacijų. Ukrainos Misijos patarėjas I. Goumenny supažindino pasitarimo dalyvius su rezoliucijos dėl mokesčių nustatymo projektu, kurį grupės vardu norėtų siūlyti tvirtinti ateinančios neeilinės Penkto komiteto sesijos metu.

• **MISIJOS PATARĖJA G. DAMUŠYTĖ** vasario 16-19 atstovavo Lietuvai Jungtinių Tautų Vystymosi Programos tarybos sesijoje, kurioje tarp kitų klausimų svarstė UNDP pagalba Baltijos valstybėms ir NVS. Taryba, kuria sudaro 27 nariai iš besivystančių šalių ir 21 iš išsivysčiusių, išreiškė ne-

ši kartą vietoje pasaulinių politinių įvykių apžvalgą apie praėjusius prezidentinius rinkimus Lietuvoje ir apie JAV prezidento Clintono ekonominę politiką mintimis pasidalina keli dr. L. Kriaučeliūno šefuojamo popiečio pokalbių klubo nariai. Jiems buvo pateikti trys klausimai: a) Ar tokių rezultatų tikėtis iš Lietuvos prezidentinių rinkimų? b) Kokią dabar pramatote Lietuvos ateitį? c) Ar patenkintas prezidento Clintono ypač ekonomine politika?

TEODORAS BLINS-TRUBAS: Lietuvos gyventojų dauguma pasisakė. Ar tai darė aiškiai ir pilnai sąmoningai, ar buvo kokių įtaigojimų paveikti – dabar nesvarbu. "Šaukštai po pietų". Nors daugumai išeivijos lietuvių, manau, tie rezultatai nėra malonūs, tačiau su jais kurį laiką reikės gyventi. Mes, išeiviai, bėgome nuo komunistinių pančių, kankinimų, trėmimų, mirčių, – dabar dar negalime suprasti, kodėl tų nelaimių vykdytojų palikuonys turėjo tokį didelį pasisekimą toje pačioje Lietuvoje, kur gyventojai taip pat pergyveno sunkias ir skaudžias dienas. Visa mūsų viltis, kad po kurio laiko reikaliai pagerės, esanti padėtis pasikeis, kad ateityje įsigalės tikra demokratija vietoje dabar kuriamos lyg 'pseudo-demokratijos'. b) Mums, išeiviams, Lietuva, kokia ji bebūtų, visada miela ir brangi. Ir dabar ta meilė negali sumažėti. Ir reikia mūsų broliams bei seserims Lietuvoje stengtis visais būdais padėti. Mes negalime nuo jų atsigręžti: ten mūsų šaknys, mūsų ateitis...

c) Iki šiol atrodo, kad prezidento Clintono ekonominė politika kelia daug klausimų. Teisingai kai kurie žurnalistai tvirtina, kad reikia palaukti ir pažiūrėti, kiek bus ekonominio plano rezultatai ir kokie bus smulkesni planai.

DR. LEONAS KRIAUČELIŪNAS: Algirdo Brazausko laimėjimas prezidentinius rinkimus manes nei kiek nenustebino. Žinoma, tą žinią mes, išeiviai, sutikom su įvairiomis nuotakomis, įvairiais jausmais bei visokiais vertinimais ir spėjimais. Turint omenyje rudenį įvykusio seimo rinkimų rezultatus, ir per du mėnesius negalėjome tikėtis ypatingų pasikeitimų. Ir šie

pasitenkinimą, kad įkurdamas po atstovybę beveik kiekvienoje Baltijos ir NVS valstybėje, UNDP Administratorius peržengė tarybos sprendimui įsteigti "ribotą" skaičių įstaigų šioje srityje.

EUROPOJE IR PASAULYJE

prezidentiniai rinkimai manęs nei kiek nenustebino. Aš labai nustebintas, kad į šią kampaniją prezidentiniu kandidatu Lietuvoje įsijungė ir mūsų gerbiamas ambasadorius Stasys Lozoraitis. Žmogus, kuris 50 metų Lietuvoje negyvenęs, nepažįsta Lietuvos nuotakų nei papročių šiuo metu, nesuprasdamas dabartinių Lietuvos problemų (Lietuvos ekonomija, susmukdytas žemės ūkis, finansai ir visokios kitos negerovės, kurios spaudžia Lietuvą), išėjo kandidatuoti į Lietuvos prezidentus. Man atrodo, kad šitas jo kandidatavimas nevieną balsuotoją, nežiūrint, kad įvairios politinės partijos pasisakė už Lozoraitį, sustabdė ir jie balsus atidavė už Algirdą Brazauską. Jeigu būtų parinktas kandidatu Lietuvoje gyvenęs pasižymėjęs žmogus, tai aš manau, kad rezultatai būtų buvę kitokie.

b) Sunku pasakyti tuojau pat, nežinant, koki kelią pasirinks išrinktas prezidentas ir jo vadovaujama partija. Bet, mano nuomone, mūsų, išeivių, nežiūrint kokia partija valdo, paskirtis viena ir ta pati: kova už laisvą ir pilną nepriklausomą Lietuvą.

c) Turiu prisipažinti, kad ši kartą buvau pralaimėtojų pusėje. Aš balsavau už prezidentą Bushą, bet B. Clintono aktyvi propagandinė kampanija ir kėlimas tų problemų, kurios spaudė šį kraštą, patraukė daugelį balsuotojų ir jis rinkimus laimėjo. Bet štai netrukus po inauguracijos jau pasigirsta kritiškų balsų, kad ne visi tie pažadai, kurie buvo pažadėti rinkiminės kampanijos metu, bus vykdomi... Ypač po prezidento kalbos Kongrese kyla klausimas, kaip tas viskas bus įgyvendinama, iš kur ateis pajamos. O tą tik parodys netolima ateitis ir po keturių metų galėsime spręsti: ar jis vieno termino prezidentas, ar už jį balsuosim ir antram. Antras dalykas: man atrodo, kad nežiūrint, kas sėdi Baltuosiuose rūmuose, mes turim užmegzti artimus ryšius ir juos palaikyti, kad mūsų byla ir toliau būtų gyva, ir kad mes, organizuota išeivija, darytumėm įtaką, kad dabartinė administracija remtų Lietuvos pastangas į pilną laisvę ir, kur reikia, ją užtartų.

MEČYS VALIUKĖNAS: Man atrodo, kad išeivijos lietuviai ir Lietuvos lietuviai Algirdą Brazauską

vertina skirtingai, kaip savo laiku skirtingai išeivija vertino Lietuvoje gyvenančius, ir skaitė, kad jeigu kuris atvažiuoja į užsienį, tai yra KGB agentas ir t.t. Lietuvos lietuviai, atrodo, Brazauską mato kaip dabartinėmis sunkiomis sąlygomis ir vis dar sąryšyje su Rusija geriausią Lietuvos vadovą. Todėl ir rinkimų duomenys mus šokiravo ir šokiruoja. Bet žiūrint į Lietuvos balsuotojus ir žinant 50 metų jų eitąjį kelią ir privalomą mokyklą, ir visą režimo negalavimą, vietiniai lietuviai, matyt, žiūrėjo į Brazauską, ir žiūri bei vertina, kitaip, negu mes, išeiviai. Todėl ir jų pasisakymas už naująją partiją atrodo logiškas, išeinant iš jų buitinių padėties.

b) Aš manau, kad praėjus keletai metų paaiškės, kiek tie viltingi lūkesčiai į Brazauską pasireiškė gyvenime ir atsistos jau akivaizdžiai, matydami realų gyvenimą ir realią padėtį, ir pasisakys naujuosiuose rinkimuose jau normaliai apsisprendę ir aiškūs piliečiai, ir Lietuvos palaikytojai.

c) Nelabai. Dėl to, kad nėra aišku, kas jo politika yra: ar ta, kurią jis paskelbė kalbėdamas kongrese per televiziją, ar ta politika, kuria jis skelbė prieš rinkimus.

JUOZAS ŽYGAS: To buvo galima laukti. Matėsi iš anksto, kad panašiai ir atsitiks. Įvyko tai, kas įvyko. Lietuvoje nubalsavo, kauliukai buvo mesti. Nežiūrint, kaip Brazauskas ir jo buvusi partija raitosi, bet nuo buvusios komunistinės praeities negali atsipalaiduoti. Taip visi žinių šaltiniai sako, kad lietuviai balsavo už seną režimą. Per radiją ir TV kalbėdami apie Lietuvos rinkimus ir minėdami Brazauską, visuomet pridėdavo: buvęs komunistų partijos vadovas. Kas buvo, tai buvo, bet neramina tai, ką jis dabar kalba: sekmdienį (sausio 14 d. –VR) 7 valandą ryto žiniose radijo pranešėjas pasakė: "Lietuvoje vyksta rinkimai, Brazauskas jau pabalsavo," ir įjungė Brazauską. Jis pasakė angliškai: 'mes turime gerinti santykius su Maskva'. Čia ir matau neraminantį ženklą.

b) Sunku pranašauti ateitį. Priklauso nuo to, ką jis pasirinks. Bet dabar, ką jis pasirenka ministru pirmininku, irgi labai įtartina.

c) Aš buvau Clintono rėmėjas. Bet nebūtina, kad rėmėjas turi likti visą gyvenimą.

V.L.R.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC.
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.

Prenumerata metams \$30.00, pusui metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

RINKIMAMS PRAĖJUS

Juozas Žygas

Mums patinka tai ar ne, bet pagal pasaulio viešąją opiniją: "Į Lietuvą vėl komunistai grįžta". "Lietuviai balsuoja už seną režimą (Chicago Tribune II.15.1993)". Apie rinkimų rezultatus visi seniai jau žinome, tad apie juos nė nerašysiu. Trumpai peržvelgsiu kelis amerikiečių spaudos atsiliepimus ir bandysiu panagrinėti, kodėl taip įvyko. Tame pačiame Ch. Trib. numeryje dar taip apie rinkimus yra rašoma: "Lozoraičio rinkiminė platforma buvo: žvilgsnis į Vakarus dėl ekonominių idėjų ir paramos, kuomet Brazauskas pasisakė prieš greitą valstybinių įmonių išardymą ar santykių su Rusija nutraukimą".

Daugelis balsuotojų Lozoraitį laikė svetimšaliu, nežinančiu vietos sąlygų. Bet "Daugelis balsuotojų buvo linke užmiršti Brazausko komunistinę praeitį. Arba į partinę veiklą net žiūrėjo, kaip į gerą pasirengimą ekonomijai tvarkyti". Bet mes Brazausko komunistinę praeitį negalime užmiršti ar atleisti, pirmiausiai dėl to, kad jis tokio atleidimo net nėra prašęs. Jis net neprieleidžia tos minties, kad jo vadovaujama partija buvo nusikaltusi prieš tautą. Kas buvo praeitis, tegul ir lieka praityje – vistiek nieko pakeisti nebegalime. Dabar, kuomet jis išrinktas prezidentu, reikia žiūrėti kokie jo ateities planai. O čia jau yra pagrindas mums susirūpinti. Rinkimų dienos ryte, 7 val. rytinėse radijo žiniuose, jau kalbėjo apie vykstančius rinkimus: "Lietuvoje vyksta prezidentiniai rinkimai, Brazauskas jau balsavo".

Po šios žinutės įjungė Brazauską. Jis angliškai tepasakė tik vieną sakinį. Įrekdavimas ar atmosferinės sąlygos kliudė, tad nevisai gerai supratau ką jis kalbėjo apie stalą. Galbūt "...sėdėdami prie pilno (ar bendro) stalo, mes turime pagerinti

santykius (mend fences) su Maskva". Va, šitie keli žodžiai mums ir kelia susirūpinimą. Ką tas "santykių pagerinimas" reiškia, tai mes gerai žinome. Ypač neramu, kad savo pirmuoju sakiniu, jau bando Maskvai pataikauti. Maskvos ausys tuos žodžius girdėjo ir savaime aišku, padarys atitinkamas išvadas. Šiek tiek žinant rusišką galvosėną, manyčiau, kad lietuviams nieko gero iš to nebus. Dabar reikia laukti tolimesnių Brazausko žingsnių, kokia bus jo nauja vyriausybė. Net ir iš mažų smulkmenų, galima spręsti kuria linkme bus einama.

Rinkimų rezultatai mums nėra netikėti, bet turėjome mažą viltį. Dabar jos nebėra! Kodėl Lietuva balsavo taip, kaip pabalsavo? Manyčiau, kad šiuo klausimu dar rašys tie, kurie arčiau to viso buvo. Brazausko pergalei sėkla buvo jau seniai pasėta. Landsbergio administracija paliko blogus prisiminimus. Balsavimai į seimą, labai aiškiai tai parodė. Atgimimo metu jis sugebėjo vadovauti ir buvo beveik išsilaisvinimo simbolis. Bet vadovauti valstybei ir ekonominiams atsistatymui, neparodė tikro noro ir greičiausiai tam gabumų neturi.

Jo administracija pirmiausiai, neparodė noro ir sugebėjimų, išardyti partijos aparatą ir paimti jos turtą. Partija tebekontroliuoja visą provinciją ir gal 80% – 90% spaudos. Antra, pilietybės įstatymas, kuris išeivijai beveik jokių teisių nedavė, viską atidavė Maskvos atsiųstiems atėjūnams. Tad "kitakalbiai" Šalčininkų, Vilniaus ir Ignalinos rajonuose, masiniai už Brazauską savo balsus atidavė.

Praėjus rinkimams, pirmadienį, "Lietuvos" viešbutyje įvyko Lozoraičio spaudos konferencija. Buvo užklaustas, kokie jo ryšiai su Landsbergiu. Atsakė kad

NUOTRUPOS IŠ ARCHYVŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

Maskva laikytų grąsinimu tiems interesams toje srityje... Maskvai nėra reikalo kreipti dėmesį į viešus Prezidento pareiškimus Rytų Europos kraštų klausimu, net tie pareiškimai yra daromi Amerikos visuomenės kai kurių ratelių nuomonės paglostymui...

Amerikos spauda bei visuomenė Nixoną dažnai pprasčiausiai vadina žuliku ("crook"). Prisimenant kad ir Watergate skandalą, tas terminas man iki šiol atrodo per sūrus. Perskaitęs šį Dobrineno pranešimą Maskvai, aš savo nuomonę pakeičiau. Tiesa, reikia neužmiršti, kad prie Nixono užsienio politikos veidmainiavimo – atsi-prašau: formulavimo – labai daug prisidėjo ir Kissingeris.

Iš Nixono viceprezidentavimo laikų per visą Ameriką buvo nuskambėję jo debatai atidaromajame Amerikos pavilijone (jei neklystu, Leningrade) su tuo spalvingu rusų valdovu Kruščiovu. Pasirodo, prieš atidarymą tie du valstybės vyrai turėjo privatų pasikalbėjimą... Kruščiovas ten putojo iš piktumo, nes, prieš pat Nixonui išvykstant į Sovietų Sąjungą, JAV Kongresas priėmė kokią tai prieš-sovietinę rezoliuciją:

"...Atleiskite man, pone Nixonai, bet aš panaudosiu muzikišką terminą, aiškin-damas tą situaciją: šviežias mėšlas visados labiau smirda. Jūs jo pridirbote, o dabar smarvė plinta visame pasaulyje!" Kai šie žodžiai buvo išversti į anglų kalbą, Nixonas atsakė: "Aš irgi užaugau kaime. Mes visada

Landsbergiui grįžus iš Australijos, su juo tesimatė tik keletą minučių. Nebuvo jokių politinių susitarimų.

žinojome, kad kiaulės mėšlas smirda labiau už arklio..."

Taigi, tokie buvo diplomatinio kalbų užkulisiai 1959 m. Gi kai spaudoje buvo paskelbtos Nixono prezidentavimo posėdžių juostelės, mes stebėjome, kad tekste buvo taip dažnai kartojama frazė "expletive deleted" (vulgarus išsireikšimas išleistas).

1986 m. Gorbačiovas taip kalbėjo Politbiurui po susitikimo su Reaganu Islandijoje:

"Taip, Reaganas yra melagis. Mes turėsime išdirbti priemones tą faktą pasaulyje paskleisti!"

Po šešių metų, 1992, jau nusodintas nuo sosto, Gorbačiovas lankėsi Amerikoje ir iš Reagano Kalifornijoje gavo kokį tai medalį. Televizijoje matėme, kai tie du

VILNIUJE MIRĖ MYKOLAS VRUBLIAUSKAS

Gruodžio 17 d. Vilniuje staiga mirė vienas iš Lietuvos tautinės keramikos pradininkų, kurio mokytojais buvo profesorai Jonas Mikėnas ir Liudvikas Strolis. Jis pats nuo 1962 metų dėstė Lietuvos Dailės institute (dabartinėje Dailės akademijoje), ilgesnį laiką buvo Instituto taikomosios dailės dekanu ir docentu. Jis ir mirė savo darbe institute, pertraukos metu begerdamas kavą. Staiga pasidarius blogai, jis buvo nuvežtas ligoninėn, kur jau buvo paskelbtas mirusiu.

Kaip rašo artimieji, tos dienos ryte jis dar buvo linksmas ir sveikas, o ir darbe dar pasirodė esąs energingas bei žvalus. Tačiau po pietų padėtis pasikeitė ir be jokio įspėjimo jis staiga baigė savo gyvenimo kelionę.

Gruodžio 20 dieną, sekmadienį, lengvai krintant snaigėms, gausus būrys arti-

buvę valstybių prezidentai bučiavosi. Tfu!

Tame pat Politbiuro posėdyje buvo kalbama apie šnipinėjimo prietaisus ambasadų pastatuose. KGB šefas Čebrikovas: "Mes savo ambasadoje Amerikoje radome šnipinėjimo prietaisų. Mes tai turime paskelbti visame pasaulyje!" Gromyko: "O kiek mūsų prietaisų Amerika yra suradusi savo ambasadoje?" Čebrikovas: "Tik vieną. Surastų prietaisų skaičius yra 1:150 mūsų naudai!"

Čia tenka prisiminti Amerikos ambasados pastatymo Maskvoje fiasko... Kiek teko patirti iš spaudos, dar ir dabar tas pastatas yra nenaudojamas.

Gyvenant tokiaime pasaulyje, kaip gali bet kuo pasitikėti, kaip galima žinoti, kad iškilmingą proklamaciją ar sutartį pasirašydamas valstybės galva tau ciniškai nemeluoja į akis?

mujų, bendradarbių bei studentų palydėjo Mykolą į Antakalnio kapines, kurių kaimynystėje velionis ir gyveno. Vrubliauskas buvo gimęs 1919 m. spalio 2 d. Ramygaloje. 1950 m. jis baigė Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą. Parodose dalyvauja nuo 1951 metų. Būdamas puikus meistras, sukūrė daug gražių dekoratyvinių vazų, lėkščių, servizų. Jo keraminis fontanas puošia "Neringos" kavinę Vilniuje. Jis aktyviai dalyvavo Vilniaus dailės akademijos ir Lietuvos dailininkų sąjungos veikloje.

Šias eilutes rašantis turėjo progą ilgesnį laiką Vrubliauską artimai pažinti, patirti jo draugiškumą ir parodytą dėmesį, viešint Vilniuje. Taip pat teko pažinti ir kitus jo šeimos narius, kuriems čia norima išreikšti gilią užuojautą. IIsėkis ramybėje, Mykolai!

Ed. Šulaitis

SPECIALISTS IN TRAVEL TO EASTERN EUROPE

77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164 U.S.A.
Tel: 617-965-8080
Fax 617-332-7781
Telex 496 06415 Baltic Tours

Turmo-Va z g a n t o 9/1
Vilnius, Lithuania
Tel 22 79 79
22 78 78
Fax 22 67 67

1993

Šv. Velykos Lietuvoje

išvyksta kovo 30 d. ir grįžta balandžio 14 d.

KAINA \$ 999.00 asmeniui

Boston New Yorko

Kainoje įskaityta lėktuvų bilietis abi puses, viešbutis su pusryčiais kasdieną ir pervežimas oro uosto į viešbutį ir atgal. Registracijos ir informacijos reikalais prašom kreiptis į

BALTIC TOURS

VASARIO 16-OJI JAUNIMO CENTRE

Minėjimas originalus ir įdomus

Tęsiant buvusios Jaunimo centro Chicagoje valdybos pirmininkės Ir. Kriauciūnienės devinto dešimtmečio vidury pradėtą tradiciją, kiekvienais metais vasario 16 d. vakare Jaunimo centro kavinėje įvyksta Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas, ruošiamas Jaunimo centro valdybos, kuriai dabar pirmininkauja S. Endrijonienė. Šiemetinis minėjimas, sutraukęs netikėtai daug žmonių, buvo ypač originalus, įdomus, palikęs geriausius įspūdžius.

7 vak. vakaro minėjimą pradėjo JC valdybos narė kultūriniais reikalais A. Ramanauskienė, visus pakvietusi sugiedoti Lietuvos himną. Po to žodį tarti pakvietė Lietuvos gen. konsulą Chicagoje V. Kleizą. Šis priminęs, kad Lietuvą šandien pripažįsta 117 pasaulio valstybių, pastebėjo: "Šandien labiau nei kada Lietuvai yra reikalinga mūsų parama. Bet kartu už tą paramą reikalinga ir atskaitomybė. Tą turime visada pabrėžti Lietuvos žmonėms, kadangi tik tokiu būdu jie galės įsijungti į Vakarų pasaulį. Lietuvos valstybė žengia savitu, bet sunkiu keliu į ateitį..."

Pagrindinę kalbą, trukusią tik 15 minučių, pasakė vidurinės kartos akademikas, psichologijos daktarą ruošiantis "Lituanikos" tunto jūrų skautininkų grandies pirmininkas ir Korp! Neolithuania vicep. Jurgis Lendraitis, panagrinėjęs idomią temą "Lietuvos jaunimas ir išcivijos pagalba atstatyti Lietuvą". Paskaitininkas pastebėjęs, kad Lietuvos mokyklose vaikai turi būti auklėjami naujoje dvasioje, pabrėžė, jog nepaprastai svarbu padėti Lietuvos mokytojams, nes daug iš jų yra tie patys, kurie jau daug metų mokytoja. Taigi, komunistinės sistemos auklėtiniai.

Čia J. Lendraitis ypatingą dėmesį ir pagarbą skyrė Amerikos lietuvių mokytojų organizacijai APPLE, kuri dvejus metus iš eilės Lietuvoje suruošė kursus mokytojams. Toliau J. Lendraitis reikiamą dėmesį skyrė Lithuanian Mercy Lift sąjūdžiui, kurio pastangomis, kaip teigė paskaitininkas, "ateinantį sekmadienį (vasario 21 d.) išplaukia laivas iš New Yorko į Lietuvą su mūsų naujausia siunta. Ne visai trejų metų laikotarpyje Lith. Mercy Lift bus nusiuntęs į Lietuvą 30 kontei-

nerių vaistų, medikamentų ir medicininės aparatūros. Tų siuntų vertė netoli 26 milijonų dolerių..."

Savo aktualią paskaitą baigė šiais žodžiais: "Kiekvienas lietuvis turėtų galvoti kaip būtų galima padėti Lietuvos kraštui tvirtai atsistoti ant kojų... Reikia suprasti, kad mes turim dirbti su Lietuvos vyriausybe ir seimu. Neturėtų būti svarbu, ar mums patinka, ar nepatinka Brazauskas, Bobelis, Landsbergis, Clinton, Bush, Perot. Mums yra privaloma dirbti kartu su kiekvieno krašto valdžios atstovais Lietuvos gerovei, Lietuvos atstatymui", kalbėjo J. Lendraitis, po paskaitos sulaukęs šiltų plojimų.

Meninėje dalyje buvo parodyta Lietuvos televizijos paruošta ir demonstruota vaizdajuostė pagal chicagiškio rašytojo Č. Grincevičiaus literatūrinį kūrinį "Vilniaus laikrodis". Pradžioje ekrane pasirodė Vilniaus panoramos didingi vaizdai su Gedimino kalnu ir pilies bokštu, su bažnyčių bokštais. Vėliau nukeliauta į senamiesčio požemius, viename iš aktorių tarus šiuos žodžius: "Nuo Viešpaties gimimo 1662 metais Romoj šv. Petro soste sėdint Aleksandrui VII, Lietuvą ir Lenkiją valdant Jonui Kazimierui Vazai ir Vilniaus vyskupiją paveldėjus vyskupui Balzarui, prasidėjo miesto atstatinėjimas... Prisidėjo ir dar viena bėda: rotušės laikrodis, mūsų didysis išradimas ir garbė, apie kurį sklido legendos Vakarų ir Rytų Europoje, sugedo. Teisybė, valandų rodyklė tebesisuka, bet kur jo skambėjimas, mušimas, kuris prikeldavo miegalius, tinginius ir ten anapus Neries. Laikrodis tebetyli..."

Šiame fone ir vyksta 30 minučių besitęsiantis veiksminas, aktoriams dėvint 17 šimtmečio drabužius ir keičiantis natūraliems, istoriniams Vilniaus senamiesčio vaizdams. Privačiai paklaustas autorius Č. Grincevičius pasakė, kad jo tekstas beveik nekoreguotas, viena kita detalė pridėta. Leidimo pasinaudoti tekstu iš anksto paprašė ir autorius mielai leido. Č. Grincevičiaus žodžiais, "esu labai, labai patenkintas".

Sudainavus "Lietuva brangi", minėjimas baigtas prie kavos ir užkandžių, besidalinant gražiai pavykusios šventės įspūdžiais. Ne vieno teigimu, tai buvęs

Vasario 16-osios minėjimo dalyviai Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Minėjimas įvyko vasario 14 d. Vl. Bacevičiaus nuotr.

Detalė iš vasario 16 d. koncerto. Iš kairės: Audra Valaitytė, Lia Krivinskaitė, Matas Laniauskas, Kristina Kliorytė, Laura Rukšėnaitė, Saulė Tamošiūnaitė, Kęstutis Kalvaitis, Dalis 4-3 skyriaus mokinių susikaupia prieš dainuojant rimtesnę dainą apie Lietuvą.

Dalis Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choro, kuris Vasario 16 d. pr. j. išpildė meninę minėjimo dalį. Abi apatinės nuotraukos V. Kliorio ir V. Čyvo.

pats įspūdingiausias minėjimas iš visų Chicagoje šiais metais ruošų, išskyrus prieš dvi dienas įvykusio Altos ruošto minėjimo meninę dalį, kurioje pasirodė Vilniaus operos solistai S. Stonytė bei A. Markauskas ir Chicago Lietuvos operos choras. VI. Ramojus

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

TRANSPAK praneša:

Didžiausias skaičius siuntinių į Lietuvą siunčiama per TRANSPAK firmą. COPYRIGHT

Konteineriai siunčiami kas savaitę

Siunčiame "AIR CARGO".

Maisto siuntiniai: sūris, aliejus, dešros ir kiti produktai, 55 svarai \$98. Vien tik mėsos gaminių 22 sv. \$98. Galima užsakyti aspirino ir vitaminų. Pinigai pervedami Doleriais. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

CLEVELANDO

apylinkių gyventojai vežkite — PAK MAIL

RŪTA DEGUTIENĖ

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

216 943-4662

TRANSPAK

2638 W. 69TH ST. CHICAGO, IL 60629

1-312-436-7772

KAI ŽODIS DAINA PRAŽYSTA

Lietuvos Valstybinio Operos Teatro solistų, soprano Sigutės Stonytės (Karnavičienės) ir baritono Arvydo Markausko koncertas Clevelande, Dievo Motinos parapijos auditorijoje, 1993. II. 7. Akompaniatorius Alvydas Vasaitis. Rengėjai: Lietuvių Fondas. Programoje septyniolika kūrinių: vienuolika solo dainų ir arijų ir šeši duetai. Iš dvylikos kompozitorių septyni lietuviai.

Vytautas Matulionis

Koncertas pradėtas duetu "Tėvynė" (A. Bražinskas) kuris, išskiriant patriotinius jausmus paplaukiui glostančius žodžius, didesnio išpūdžio nepadarė: buvo per daug vienodas dinamikos atžvilgiu, balsams dar nesuradus tinkamos lygsvaros. Reikalai pagerėjo su "Jauno bajoro daina" iš operos Grażina (J. Karnavičius). Nors ši daina yra dainuota–nūdai nuota ir naudojama beveik kiekviename išeivijos koncerte (ypač patriotinėmis progomis!), minkštabalsis Markauskas sugebėjo išgauti įdomių, naujumu dvelkiančių spalvų, kiek sušvelnindamas šio kūrinių karinę nuotaiką.

Sigutė Stonytė, "Ramunės arijoje" (taip pat iš J. Karnavičiaus Grażinos), pasirodė esanti didelio, skambaus ir, šioje arijoje, lyrika banguojančio balso dainininkė su lengvai ir išpūdingai valdomu piano. Kiekvieno lietuvių boso-baritono repertuare garbės vietą užimančią "Ūdrio dainą" iš operos Pilėnai (V. Klova) Arvydas Markauskas atkūrė giliu jausmu, šiltu tonu, apvaldyta ugnimi, ypatingą dėnesį skirdamas žodžiams. "Mimi arija" ("Mi chiamato Mimi") iš G. Puccini operos La Bohème Stonytės buvo padainuota itališkai. Joje Mimi nedrąsiai išspasakoją savo varganą kasdienybę naujai sutiktam Rodolfo. Sveikintinas šios gražios arijos įtraukimas į programą, tačiau klausytojo ausis pasigedo didesnio švelnumo ir iš sielos gelmių (pagaliau) nesulaikomai prasiveržusio jausmo. Tenka suabejoti ar ši, nors ir labai muzikaliai atlikta, arija tikrai tinka solistės balsui.

Don Žuano šampano arija ("Finch' han dal vino") iš W.A. Mozarto operos Don Giovanni pirmojo veiksmo ketvirtosios scenos, judraus veido Markausko buvo sudainuota itališkai, atskleidžiant balso paklusnumą staigiems nuotaikos posūkiams, sumaniai išryškinant nešvankias suvedžiotojo

Don Žuano užmačias. Nors solistas klausytojų akyse Don Žuano neikūnijo, jų ausyse šis vaidmuo alsavo gyvybe.

Klasikinėje, kilnaus dingumo grafienės Almaviva arijoje "Dove sono" iš Mozarto operos Le Nozze di Figaro – Figaro vestuvės trečiojo veiksmo, ji prisimena dingusias laimės dienas ir tikisi vėl susigrąžinti savo vyro meilę. Dainuodama šią ariją itališkai, solistė sėkmingai išlaikė mozartinę liniją frazių užbaigas gražiai suapvalindama, o nuotaikos skirtumus tarp pirmos ir antros arijos dalies reikšmingai pabrėždama. Ar nebūtų Stonytė dar geresnė Donna Anna Mozarto operoj Don Giovanni?

Lietuviškai sudainuota Erdvilio arija "O, atmini-mai" iš A. Ponchielli operos I Lituani – Lietuviai Arvydui Markauskui pavyko gerai. Šioje jautrioje padėkoje Dievui už laisvės sugrąžinimą, kartu prašant atleidimo už padarytas klaidas, buvo gausu ir gilaus jausmo ir balso platumos ir vaidybinių polėkių. Liaudies duetas "Ta mūs seselė" (harm. V. Viržonis), nors ir operinių balsų dainuojama, skambėjo blankiai. Tą blankumą su kaupu atpirkio lietuvių liaudies daina–duetas "Stok ant akmenėlio" (harm. I. Oleka) kuriame "šelmis" bernelis įkyriai ir, atrodo, sėkmingai, siūlo nekaltai mergelei kartu "sudeginti rūtelių vainikėlį". Duete aibės gražių progų solistams: tiek vaidybinių, tiek balsinių – ypač berneliui – kurias Markauskas nedviprasmiškai išnaudojo sukeldamas ir šypsenų ir atviro juoko. Stonytė mergelę suvaidino kukliai, kaip kūniškos meilės nepažįstančią lietuvaitę. Šiuo smagiu ir geriausiu iš lietuviškų duetų buvo pakiliai užbaigta pirmoji koncerto dalis.

Antrąją koncerto dalį pradėjo Sigutė Stonytė itališkai, Abigailės rečitatyvu ir arija "Anch'io dischiuso un giomo" iš G. Verdi ope-

Sopranas Sigutė Stonytė, baritonas Arvydas Markauskas ir pianistas Alvydas Vasaitis koncerto metu Clevelande.
V. Bacevičiaus nuotr.

ros Nabucco antrojo veiksmo. Joje, Abigailė, sužinojusi jog ji yra neteisėta Nabucco duktė, kėsinaisi nuo sosto nuversti tikrąją Nabucco dukterį Feneną. Tai labai išpūdinga, įtemptos nuotaikos arija dideliu, lanksčiam, nepaprastai plačios apimties ir išskirtinių vaidybinių sugebėjimų balsui. Balso linija čia dažnai labai aukšta, perpinta staigiais dviejų oktavų šuoliais. Visus arijos sunkumus solistė nugalėjo stebėtinai lengvai. Aukštose vietose pažymėtose "tutta forza" jos balsas skambėjo labai galingai, o žemos gaidos buvo sodrios. Gražaus tembro, ant stiprių pamatų pastatytą balsą Stonytė valdo lengvai, su dideliu pasitikėjimu. Ši arija buvo ir muzikiniai ir vaidybinių giliai išmąstyta, sukuriant ryškų kerštų degančios moters vaidmenį. Tai buvo viso koncerto apvainikavimas. Atrodo, kad Stonytės balsas, savo kartkartėmis prasiveržiančiomis tamsesnėmis spalvomis, yra labai tinkamas dramatinėm, traagiškom rolėm. Laikui bėgant ji gali išsivystyti į tikrą operinės scenos "tragedienę" (Lady Macbeth?). Tam ji temperamentą turi.

Sekusioje arijoje, taip pat iš G. Verdi operos Nabucco (ketvirtosios veiksmo) "Dio di Giuda!" Abigailės įkalintas Nabucco meldžia Dievą atleidimo ir išlaisvinimo. Šioje lietuviškai padainuotoje lėtos slinkties (largo) arijoje Arvydas Markauskas išpūdingumu nedaug teatsiliko nuo Stonytės. Jo švelnus, nespaudžiamas baritonas skambėjo laisvai, o jo dainuojamų žodžių ir muzikos tamprus junginys vaizdžiai atskleidė Nabucco sielos kančią. Aukštos gaidos solistui jokių sunkumų nesudarė.

Abu solistai įtikinančiai įrodė dainuojamų vaidmenų gilų pažinimą Violetos ir

Žermono (Germont) duetu iš Verdi operos La Traviata antrojo veiksmo, susidedančiu iš keturių dalių: "Pura siccome un angelo" (Germont), "Non sapete quale affetto" (Violetta), "Dite alla giovine" (Violetta), "Moro! la mia memoria" (Violetta, Germont). Lietuviškai padainuotame duete prasidedančiame Žermono klausimu "Madamigella Valery?" ("Ar Jūs panelė Valery?") abiejų solistų vaidyba buvo laisvesnė, tarpusavio ryšys glaudesnis, įtikinamesnis, nenustumiant balso į antrąją vietą, vaizdžiai išreiškiant žodžiuose įkūnytą muzikines sąvokas. Šio ilgo dueto gilų muzikinių ir vaidybinių progų šaltinį dainininkai išsėmė beveik iki dugno.

Gal būtų pats maloniausias šio koncerto lietuviškosios pusės netikėtumas buvo Felikso Bajoro Variacijos lietuvių liaudies temomis "Ugdė motutė" labai įdomiai atliktos Sigutės Stonytės. Šis, kartais rauda aidintis kūrinys yra būdinga Felikso Bajoro kūrybai: aštresni sąskambiai, naujoviškai "sunarstytas" ir "išnarstytas" ritmas, balsiniai "slidinėjimai" ir t.t. Nors piano palyda balso linijai nedaug tepadeda, šios abi viena kitą papildančios priešingybės tiek solistės, tiek pianisto buvo tvirtai įsisavintos. Šias lietuvių liaudies dainos

dvasios įkvėptas variacijas, įvilktas į ryškiaspalvį šiuolaikinės muzikos rūbą, solistė, atitinkamai sumažinus balsą, atliko pasigėrėtinai savitai. Tai buvo pats įdomiausias koncerte dainuotų lietuvių kompozitorių solinis kūrinys.

Escamillo kupletai ("Vot tre toast, je peux vous le rendre") iš G. Bizet operos Carmen antrojo veiksmo pradžios, tenoriškos išvaizdos baritono Arvydo Markausko buvo lietuviškai sudainuoti su užsidegimu, balsu, veido išraiška ir judesiu pavaizduojant (ar didvyriškai bandant pavaizduoti) drąsų, išdidų, savimi pasitikintį, savimylą toreadorą nuo kurio žvilgsnio alpsta moterys ir klumpa buliai. Balsas tekėjo laisvai, viršūnės buvo tvirtos ir skardžiai skambios.

Koncertą abu solistai užbaigė dviem darniais duetais pagal lietuvių liaudies dainas "Augo kalneliai be pakalnėlių" (harm. V. Viržonis) ir "Oi užkilnokit vartelius (harm. B. Dvarionas). Antrojo dueto žodžiai "Tegul išloja svečių pulkelį iš svetimos šalelės..." perkeltine prasme tikti ir kai kuriems šių dienų Lietuvos vargams apibūdinti.

Akompaniatorius Alvydas Vasaitis visur pareigingai pakluso solistams, juos paremdamas tvirta piano palyda – kartais net per daug tvirta. Ypač lygiateisiai svarus jo įnašas buvo Felikso Bajoro dainoje.

Klausytojams garsiai pagėdaujant, solistai padainavo dar vieną saldoką duetą: "O tėviške miela". Keturi šimtai dainos mylėtojų skirstėsi į namus patenkinti. Ačiū Lietuvių Fondui surengusiam šių solistų koncertinę kelionę Amerikoje. Linkėtina ir toliau apsiriboti tik aukščiausio lygio menininkų koncertais.

1993.II.15

romuva / jav

Leidinėlis senojo lietuvių baltiškojo tikėjimo puoselėjimui.

Leidėjas: Lietuvių etninė religinė bendruomenė Romuva JAV-ėse.

Redaktorius: Dr. Audrius Dundzila 6443 Clarendon

Hills Road, Clarendon Hills, IL 60514
Administratorė: Vilija (P. O. Box 232, Station D, 4975 Dundas St. West, Etobicoke, Ontario M9A 4X2 Canada).

Kaina: 1.50 US dol. Prenumerata: 4 US dol. JAV-ėse, 6 US dol kitur.

Čekius rašykite – Romuva JAV

(8)

TAIP VĖL BUVO RUOŠIAMOS NAUJOS AUKOS Į SIBIRĄ...

1992 m. Lietuvoje buvo išleista Vlodo Šarkos knyga "Pragaro turguje". Ji, gal kiek ryškiau, negu kitų autorių prisiminimai, kalba apie tais baisiais nekaltų žmonių medžioklės, kad būtų ką, pagal nustatytą planą, tuoj išvežti į Sibirą. Tuo klausimu spausdinsime kelias atkarpas.

Autorius įžangoje rašo: "Viešpatie, už ką Tu mus baudei? Kodėl gražiausius savo gyvenimo metus mes praleidome pragaro turguje?"

Mes ir dabar dar turime pagrindo kartoti: Už ką?..

Redakcija

1940 m. rugsėjo pradžioje išsirušiau į Kauną, nes reikėjo toliau laikyti valstybinius egzaminus, kuriems pasirengiau per atostogas. Iki Tauragės važiauvau autobusu. Kelias vietomis arti priedavo prie Klaipėdos krašto (dabar jau vokiečių užimto) sienos. Tuomet Klaipėdos kraštas dar nebuvo atitvertas spygliuota vėla ir išpurenta šešių metrų pločio žemės juosta. Tiesa, pasieniečiai matėsi, bet norint dar galima buvo sieną perbėgti.

Kaune rasti laisvą kambarį, o ką jau kalbėti apie kelių kambarių butą, pasidarė daug sunkiau negu studijų metais. Visi didesni gyvenamieji namai jau buvo nacionalizuoti, jų gyventojai iškeldinti arba "suspausti". Atlaisvintuose butuose apsigyveno iš Sovietų Sąjungos atkelti kariuomenės įgulų karininkai, gausus NKVD darbuotojų būrys, įvairaus rango partinių-administracinių įstaigų darbuotojai. Pirmomis invazijos dienomis ir mėnesiais būsimieji mūsų tautos "globėjai" važiavo vieni, be šeimų. Netrukus suvažiavo ir jų žmonos, vaikai, giminės. Kauniečių ne tik padaugėjo, bet pasikeitė miesto gyventojai ir pagal tautybę. Atsirado nemažai žmonių, kalbančių rusiškai. Tačiau gyventojų "persipildymo" pavojaus laikas buvo neilgas. Kaune jau nuo liepos pradžios prasidėjo masiniai areštai, kurie būdavo vykdomi naktimis, su tam tikromis pauzėmis, lyg kokiomis bangomis. Prieš tai iš kalėjimo, esančio Mickevičiaus gatvėje, šalia Medicinos fakulteto pastato, buvo išvežti kriminaliniai kaliniai, kad atlaisvintų vietas kitai būsimai gausiai kalinių kategorijai – politiniams kaliniams.

Pagrindinė dabar areštuojamų žmonių grupė – tai Lietuvos inteligentija: buvusieji aktyvesnių partijų, visuomeninių organizacijų veikėjai, ministerijų aukštesniojo rango pareigūnai, departamentų ir skyrių vedėjai, studentų korporacijų aktyvistai, švietimo siste-

mos darbuotojai, pramonininkai, prekybininkai, pasiturintys ūkininkai, taip pat paprastesni žmonės, ypač tie, kurie vienu žodeliu prasiitarė, kad yra nepatenkinti nauja tvarka ar savavaliu jaudžia. Buvo ir tokių, kuriems asmeninių sąskaitų suvedinėtojai priklijuodavo politiniu atspalviu nudažytą etiketę.

Greitai buvo užpildytas kalėjimas, izoliatoriai, o vėliau tam tikslui buvo panaudojami ir didesnių namų rūsių. Prasidėjo lietuvių tautos tragedijos šturpiusioji dalis.

Kaune gyventi darėsi vis sunkiau ir sunkiau. Gerokai padidėjo lankytojų skaičius valgyklose, kino teatruose, o ypač parduotuvėse. Iki tol parduotuvėse buvo perpildytos vietinės pramonės gaminių, įvairių importinių prekių, tačiau greitai lentynos "svečių" buvo ištuštintos. Daug prekių išsiuntė paštu giminėms, draugams ir pažįstamiems. Bet greitai importas buvo sustabdytas, o vietinė pramonė negaudama geresnės rūšies žaliavų, pradėjo gaminti blogesnės kokybės prekes. Parduotuvių vaizdas ir jų turinys greitai pasikeitė.

Nuo 1936 m. Lietuvos žemės ūkio gamyba buvo gerokai padidėjusi: "Maisto" akcinė bendrovė iš ūkininkų kasmet supirkdavo apie pusę milijonų kiaulių, nemažą skaičių galvijų, paukščių, kuriuos arba išveždavo gyvus, arba penkiuose "Maisto fabrikuose" gamindavo iš jų mėsos produktus, kumpius, dešras, paukštieną, įvairius mėsos konservus. Nemažą dalį eksportuodavo ir į užsienį. Padidėjus pieno gamybai, pieno gaminių dalis irgi buvo išvežama į užsienį. Gerokai padidėjus grūdų (kviečių, rugių) derliui, buvo sunkiau surasti tinkamą užsienio rinką. Todėl ir jų kaina buvo palyginti žema: 50 kg. rugių kainavo 5-7 litus, kviečių – 7-10 litų.

Nauja, tarybinė, valdžia pradėjo masiškai šiuos produktus vežti į Sovietų Sąjungą. Vežė grūdus, miltus, skerdieną, kumpius, dešras,

Buvo pranešta, kad dabar Lietuvoje ginkluotose pareigose yra 10,000 karių. Dar kita tiek ruošiamą. Nuotraukoje ir matyti kariniams uždaviniais ruošiamieji.

paukštieną, sviestą ir kitką. Grįždami paimti naujų maisto produktų siuntų, į kai kuriuos vagonus pakrovę atveždavo arbūzų, melionų, o ant vagonų sienų kreida stambiomis raidėmis užrašydavo: "Golodajušcei Litve" ("Badaujančiai Lietuvai"). Koks išūlus cinizmas!

VISUOTINĖ BAIMĖ

Žmonės, išgąsdinti savo giminių, artimųjų, kaimynų ar pažįstamų areštų, pradėjo naktimis nebenakvoti namie, į darbą eidavo nepailsėję, išvargę, baimingi, nervingi. Rytais įprastas darbas prasidėdavo pasakojimais ar klausimais apie girdėtus areštus, kratas, žmonių dingimus. Darbo ir gyvenimo atmosfera pasidarė slogi. Atsargesni pradėjo džiiovinti duoną nežinios kelionei, parduotuvėse pirkę konservus, nors jokios kaltės visiškai nejautė. O naujos areštų bangos lyg pajūry audringą dieną ritosi viena paskui kitą. Jau buvo areštuoti keli buvę studentų korporacijų pirmininkai, kurių veikla nebuvo nei politinė, nei juo labiau prieštarybinė ar prieškomunistinė. Lyg baisi epidemija pradėjo plisti visuotinė baimė. Ar galėjo kas nors būti saugus ir likti ramus? Normaliais laikais – taip, ypač jei jis savo sąžinėje ir gyvenimo veikloje neranda nieko nusikalstamo. O kaip iš tikrųjų bus dabar?

Neramumas, savotiškas baimės sindromas užvaldė ir mane. Vėl, jau kelintą kartą, iš naujo "perkračiau" savo gyvenimą nuo vaikystės dienų. Bandžiau save įtikinti, kad esu visiškai "švarus" ir naujai valdžiai būsiu "nejdomus".

Prisiminiau savo ankstyvą jaunystę, atminties užfiksuotus vaizdus, kurie giliai įstrigo man į širdį. Motinos ir tėvo žodžiuose niekad nebuvo chameleoniškų nuodų, jie mylėjo ir mokė mylėti grožį, gamtą ir žmones. Jų tiesos supratimas buvo šventas ir jie tą tiesą skiepijo savo vaikams.

Jau nuo pirmųjų Svėkšnos "Saulės" gimnazijos mokslo metų mes buvome auklėjami Tėvynės pažinimo, jos meilės dvasia. Istorijos, geografijos, literatūros ir kitų disciplinų mokytojai (S. Rudys, V. Dėdinas, P. Lapelis ir kiti) mus supažindino su mūsų Tėvynės istorija, jos senove, garbingu jos didžiųjų kunigaikščių valdymo laikotarpiu, gyvenimu priespaudos ir vergijos bei atgimimo ir nepriklausomybės metais. Jie auklėjo mus humanizmo principų, asmens ir tautų laisvės idėjų dvasia.

Tautos atmintyje ilgai liko Vytauto Didžiojo 500 metų viešpatavimo ir jo mirties sukaktuvių 1930 metais minėjimas Lietuvoje, kai tautinio pakilimo banga liejosi per visą Lietuvą.

Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai (Jonas Daniusevičius, Pranas Samulionis) buvo tikri mūsų dvasinės kultūros puoselėtojai, ypač nagrinėjant rašytojų ir poetų (Bairono, Adomo Mickevičiaus, Vinco Kudirkos, Maironio ir daugelio kitų) veikalus, kuriuose buvo kupina liepsningos meilės žmogui bei tautų laisvei ir nuožmies neapykantos despotizmui bei tautų pavergimui. Šių kūrėjų žodžiai ir mintys smigo į mūsų jaunus protus ir karštas širdis. Ir mes dar labiau pamilome savo kraštą, jo istoriją, žmones ir laisvę. Mes visam amžiui likome ištikimi savo tėvynei, jos ateičiai.

Nė vienas mūsų pedagogų neskiepijo neapykantos ar paniekos kitos tautybės žmonėms, jų istorijai, kultūrai, kalbai. Sakyčiau, mus auklėjo kaip tikrus internacionalistus, neskirstė tautų ar žmonių į "vyresnius" ar "jaunesnius brolius", kurie tik gimdo žmonių ir tautų įtarumą ir nesantaiką. Po "vyresniųjų brolių" kaukėmis dažniausiai slepiasi kaimyninių tautų pavergimo ir užkariavimo kėsiai.

Berods 1931 metais, būdamas ketvirtoje gimnazijos

klasėje, įstojau į mokyklos bendro lavinimosi literatūrinį būrelį "Ąžuolas". Susirinkimuose nagrinėdavome rašytojų kūrinius, veikėjus; organizuodavom žymiųjų žmonių (literatų, mokslininkų ar visuomenės veikėjų) gyvenimo ir jų darbų sukačių minėjimus, jaunieji poetai skaitydavo savo kūrybą. Tai neturėtų užkliūti.

Dar 1930 metais "Ąžuolo" būrelis buvo užmezgęs kultūrinio bendradarbiavimo ryšius su Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos mokytojų seminarijos auklėtinių draugija "Aušra", kurios tikslas buvo kultūrinė veikla – gaivinti lietuviybę suvokietintame Mažosios Lietuvos krašte, puoselėti lietuviškus papročius, kalbą. Vienas veikliausių narių ir šios draugijos pirmininkas buvo Anas Purvinas. 1932 m. rugpjūčio 14-16 d. mūsų "Ąžuolo" aktyvesnieji nariai buvome jų draugijos svečiai, turiningos jų organizuotos programos dalyviai. Buvome išplaukę į jūrą, keliavome po Neringą, Nidoje aplankėme vokiečių rašytoją humanistą Tomą Maną jo namelyje, kartu su juo pajūryje nusifotografavome. Tai buvo brangi mūsų jaunystės atminimų dovana. Šis literatūrinis-kultūrinis ryšys su Mažosios Lietuvos inteligentija laikėsi iki Mažosios Lietuvos atplėšimo dienos (iki 1939 m. kovo mėn.). 1933-1935 m. buvau "Ąžuolo" būrelio valdyboje. 1935 m., mokydamasis Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultete, įstojau į "Lietuvos" studentų korporaciją, kuri ugdė studentų tautiškumą, meilę savo Tėvynei, jos praeičiai, istorijai, kultūrai. 1937-1939 m. buvau šios korporacijos pirmininku.

Tiek moksleivių bendro lavinimo literatūriname būrelyje "Ąžuolas", tiek ir studentų korporacijoje "Lietuva" jokioje prieštarybinėje veikloje nedalyvavau, nes tokia veikla programoje nebuvo numatyta. Tačiau nerimas manęs nepaliko nė minutę. (Bus daugiau)

SKAUSMUOSE GIMUSIOS TAUTOS KRAŠTE

Henrikas Stasas

Kelias, kuris jungia Taxco su Acapulco, dabar aštriais vingiais leidosi žemyn. Važiavome labiau apgyventu tarpekliu, kurio priekyje švitėjo saulės sidabruota mėlyna Acapulco įlanka. Jos pakraštį juosė tamsiai žalia juosta su mėlyną erdvę iškilusiais baltais dangoraižiais. O čia pat kalnų šlaituose eilės varguomenės lūšnų, apie kurias sukiojosi menku apdaru prisidengę vietos gyventojai ir bėgiojo pusplikiai vaikai. Kalnuose buvo vienas pasaulis, o pajūry – kitas.

Netrukus nusileidom į pagrindinę Acapulco gatvę Costera Miguel Aleman, kuri puslankiu supa visą įlanką, pasiruošusių aukštomis kokoso palmėmis už kurių liuksusiniai viešbutiai, turtingos parduotuvės ir ištaigingi restoranai. Važiuojant šia gatve susidarė įspūdis, jog Acapulco tikras tarptautinio kapitalo ir vakarų pasaulio miestas.

Pravažiavus keletą kvartalų mūsų autobusas sustojo prie Elcano viešbučio. Viešbutis pačiam įlankos centre ir ant banguojančios jūros kranto. Tarp aukštų kokoso palmių ir kitų tropinių augalų, iš jūros žiūrint, atrodo lyg baltas laivas, audros išmestas į smėlio krantą. Tad neveltui pavadintas garsaus navigatoriaus Juan Sebastian Elcano vardu.

Atvykome čia ankstyvą popietę. Saulė žėrė savo karštus spindulius tiesiog į mūsų kambarį per stiklinę sieną, kuri kartu su balkonu buvo pietų pusėje. Taip visi viešbučio kambariai langais ir balkonais atkreipti į jūrą ir pietų pusę. Pasakiškas vaizdas į įlanką, kurios pakrantė, iš viršaus žiūrint, atrodė lyg spalvinga laumės juosta: mėlynas jūros vanduo, kurio baltos bangų putos skalauja auksinę smėlio juostą, o už jos balti pastatai ir žali kalnai. Ši spalvinga pajūrio juosta, saulei tekant ir leidžiantis, įvairesniais ir ryškesniais spalvų tonais nusidažo.

Tad nieko nelaukus skubėjome prie viliojančios jūros, kurios triukšmingus bangų lūžius girdėjome net už viešbučio sienų. Nors ore nebuvo mažiausio vėjelio, tačiau jūra pulsavo amžinu perpetum movile ir banga gainiojo bangą, kol ši pasiekusi krantą, lūžta ir putojančio vandens kaskados užlieja platų smėlio ruožą. Grįžęs į jūrą vanduo palieka šlapio smėlio juostą, kuri saulėje spindi, lyg visu

pajūriu būtų ištiestas vingiuotas veidrodis. Vanduo čia nepaprastai šiltas ir malonus, tačiau bangos labai klastingos ir pavojingos.

Nemokančius plaukti grįždamas vanduo didele jėga traukia į Neptūno karalią.

Čia ne vientik idealus klimatas ir gaivinanti jūra, bet daug ir žmogaus sukurta, ypač kad kiekvienas čia atvykęs jaustų malonią prabangą ir jaukią aplinką. Tarp pavėsingų palmių ir žydinčių tropinių augalų įrengti puikūs baseinai, barai, restoranai ir pavėsingos poilsio vietos. Tai tikra kiekvieno turisto ir vasarotojo svajonė, ir neveltui Acapulco laikomas Ramiojo vandenyno perlu.

Tačiau ši vieta visai neseniai buvo sukomercinta ir įrengta vasarojimui. Iškeliant šios vietos tokį staigų išsivystymą, būtų beveik galima sakyti, kad Acapulco išaugo į garsią vasarvietę per naktį. Tačiau šios vietos istorija siekia gana tolimą praeitį, net aztekų laikus.

Viešpataujant aztekų karaliui Ahuitzotis, Acapulco buvo įjungtas į aztekų karalią. O šioms žlugus, miestas pateko į ispanų rankas. Tad labiausiai šio miesto istorija išryškėjo 14-tame ir 16-tame amžiuje. 1532 metais ispanai čia įrengė nemažą uostą, iš kurio jų vadas Hurtado Mendoza vykdė ekspedicijas į visą Naująją Ispaniją ir kartu kontroliavo visą Ramiojo vandenyno pakrantę. Vėliau Cortes planavo čia statyti laivus ir užkariauti Kiniją. Šie planai, žinoma, liko neįgyvendinti, ir Cortes pasitenkino įjungęs Peru žemes į Ispanijos imperiją. Iš Acapulco tada vyko labai intensyvi prekyba su Kinija ir Japonija. Iš Tolimųjų Rytų buvo gabenamas šilkas, keramika, dramblio kaulo gaminiai ir kitos brangenybės, kurios toliau per Veracruz uostą keliavo į Ispaniją.

Tais laikais Acapulco buvo labai mėgstama jūrų piratų vieta, nes čia buvo labai patogus slėptis už uolų ir laukti grobio. Pagal legendą, į piratų rankas pateko viena kinų princesė. Tačiau narsūs ispanų jūrininkai ją išvadavo iš piratų ir atsivežė į Acapulco. Iš čia ją nuvežė į Pueblo, kur ji priėmė krikščionybę, ir visą savo gyvenimą pašventė tarnauti vargšams. Būdamą labai kukli, dėvėjo ir paprastus savo rankų darbo drabužius, būtent išsiuvinėtą baltą palaidinukę ir kelių

spalvų austą sijoną. Tokie kiniečių drabužiai vadinami "Poblana", labai patiko Pueblo moterims ir mergaitėms, kurios pagal šią madą taip pat pradėjo gaminti sau drabužius. Jie taip paplito ir visų buvo mėgstami, jog liko iki šiai dienai Meksikos moterų tautiniais drabužiais.

Vėliau Acapulco buvo keletą šimtmečių užmirštas ir kraštui jokios reikšmės neturėjo. Be to, Acapulco buvo sunkiai pasiekiamas, nes jokių kelių iš krašto gilumos nebuvo. Tik 1927 metais, atsiradus automobiliams, buvo praveistas pirmas viešas kelias. O pirmas viešbutis čia atsirado tik 1934 metais. Taigi iki antrojo pasaulinio karo Acapulco buvo mažai kam žinomas.

1955 metais Acapulco buvo autostrada sujungtas su Mexico City ir iš čia Ramiojo vandenyno pakraštį buvo galima automobiliu pasiekti per 6 valandas. 1964 metais įrengtas tarptautinis aerouostas didelems lėktuvams pakilti ir nusileisti. Tada Acapulco įlankos pakrantėje iškilo didieji viešbutiai, kurių čia dabar priskaitoma per 200. Dabar ši vieta tapo tikra saulės garbintojų Meka.

Plačiau susipažinti su Acapulco miestu ir jo apylinkėmis vieną dieną pasinaudojome turizmo kompanijos siūloma apžvalgine kelione. Pradėjome nuo mūsų viešbučio, kuris, kaip jau minėjau, pačiam įlankos lanko centre, ir vykome pajūrio gatve Costera į rytus. Nors aplinka turtinga ir puošni, tačiau nuolat besikartojanti panašiais vaizdais: aukšti į mėlyną erdvę iškilę balti viešbutiai, tropinė augmenija ir geltono smėlio paplūdimiai, kurių čia daugybė ir dažniausiai atskirti vienas nuo kito į jūrą nusileidžiančių uolų, toliau nuo jūros kalnai ir t.t.

Pravažiavę La Cordesa paplūdimį, kuris čia gal ilgiausias ir tęsiasi nuo Hyatt Continental iki El Prezidento viešbučio. Kiek toliau į rytus Icacos paplūdimys ir laivyno bazė, už kurios Costera kilo į kalną. Iš čia pasakiškas vaizdas į įlankos centrinį ir vakarinį lanką.

Iš čia vykome toliau aerouosto link, kur prie Ramiojo vandenyno tarp aukštų kokoso palmių ir žydinčių tropinių augalų stovi didžiausias ir prabangiausias Princess viešbutis. Tai architekto William Rudolph kūrinys, sukurta pagal az-

Acapulco paplūdimis

H. Staso nuotr.

tekų ir majų kultūrų statybinės formos ir vaizduojantis nupiautą piramidę.

Viešbučio sienos papuoštos lyg aukso ir rubinų mezginiais, o nuo balkonų kaba žali vijokliai raudonais žiedais. Visa viešbučio aplinka taip pat skendi aukštų palmių ir egzotinių gėlynų spalvose. Čia daugybė plaukiojamų baseinų, į kuriuos nuo uolų krinta sidabrinio vandens kaskados. Ant iškilusių uolų prabangūs barai ir atviram ore ištaigingi restoranai. Nuo viešbučio pro laibų palmių liemenis mėlynuoja vandenynas ir šviečia balto smėlio Revolcadero paplūdimys. Toli nuo kranto lūžta baltos bangos, idealios vandens sportui.

Iš čia toliau vykome į Costerą, kur vakarinė įlankos dalis baigiasi pusiasaliu su garsiais Voleta ir Coletilla paplūdimiais. Priešingoje nuo įlankos pusiasalio pusėje aukštos uolos nusileidžia stačiai į vandenyno bangas. Čia garsioji Quebrada, kur kasdien vyksta sukrečiančio ritualo sportas. Tai tiesiog į mirtį šokančių jaunuolių ritualas, kuris čia paprastai vyksta sutemus dar dramatiškesnėmis aplinkybėmis, nes vakare jie šoka į bedugnę su deglais rankoje. Prožektoriams apšviečiant uolas.

Tą pavojingą sportą stebėjome dienos metu, kada vidudienio saulės spinduliai krito ant vario spalvos granito uolų ir kiekviena šokiko pasiruošimo detalė buvo ryškiai matoma. Šis dramatinis veiksmas čia vyksta tarp dviejų labai aukštų uolų, į kurių tarpą vandenyno bangos veržiasi stipria van-

dens srove. 150 pėdų aukštyje, uolos viršūnėje stovi jaunuolis ir ilgai medituoja. Prieš ryžtingą skrydį į bedugnę, pakėlęs į dangų akis, lėtai ir pagarbiai lenkia kelius, prašydamas aukščiausiojo palaimos ir apsaugos. Po to lyg romėnu gladiatoriumis sveikindamas mirtį, išskėstom rankom skrenda į bedugnę.

Vanduo tarp uolų negilus, todėl šokikas turi pataikyti momentą, kada jūros banga papildo angą vandeniui. Nepataikius į bangą šokikui pavojus žūti, atsitrenkus į aštrių uolų briaunas. Žiūrovų įtampa atslūgsta, kai šokikas iškyla iš putojančių vandens sukurių, ir tada triukšmingu plojimu ir ovacijom sveikindami sportininką, visi reiškia savo džiaugsmą.

Tokių dramatinių įspūdių paveikti palikome Quebradą ir vykome atgal į viešbutį. Acapulco viešėjė savaitę pajutome jo dienos ir nakties pulsą. Žinoma, Acapulco pilnai atgyja vakare, kad auksinis saulės kamuolys pasislepia už kalnų ir tamsiam jūros vandenyje atsispindi tūkstančiai spalvingų šviesų. Tada prasideda mieste aktyvus gyvenimas ir naktys prisipildo šviesų bei ritmo.

Vakare tropinių gitarų ir rockmuzikos garsai čia sklinda iš kiekvieno viešbučio ir disco salių, susimaišę su oceano garsais bei palmių lapų šlamesiu, lengvam vėjeliui pučiant. Įdomūs čia ir naktiniai klubai su folklorine programa. Vieną vakarą stebėjome programą "Plus I" klube su Milton

(Nukelta į 8 psl.)

1200 LIETUVIŲ ATSIMINS SELIGENŠTATA

paskaitę vokiečių šokį "Statome tiltus į Lietuvą"

Taip Prosselsheimio miesto valdžia pavadino 1993 sausio 7 renginį, skirtą paminėti lietuvių stovyklai Seligenstadte, kuris yra Prosselsheimio miesto dalis. Dalyvavo daug vokiečių pareigūnų, buvo pakviesti Lietuvos bendruomenės atstovai ir apylinkėje gyvenantys lietuviai.

Iš Lietuvos rengėjai pakvietė prof. Kazimierą Prunskienę, kuri yra Lietuvos – Europos instituto Vilniuje prezidentė. Taip pat buvo pakviesta Huttenfelde gyvenanti dailininkė Jūratė Batūraitė-Lemkienė, gimusi ir kirkštyta toje stovykloje. Su tėveliais ji nuėjo ilgą emigracijos kelią per Australiją į Canadą ir pagaliau su savo šeima sustojo Vokietijoje, palyginti netoli sa-

SKAUSME GIMUSIOS...

(Atkelta iš 7 psl.)

Ghio baletu. Tačiau programa buvo neimponuojanti nei choreografija, nei šokių atlikimu. Tai buvo daugiau egzotinių šviesų spektre ir lotynų ritme atliekama "Disco Show".

Saulėtos dienos prie banguojančio vandenyno prabėgo kaip sapnas. Tad prieš išvažiuojant iš Meksikos nutarėm paskutinį vakarą pasivaikinti viename iš geresnių Acapulco restoranų. Tad saulei nusileidus už kalnų ir sušvitus spalvinga Acapulco koloramai vyko į Villa Demos. Tai puikus italų restoranas, kurio dalis po atviru dangum, su aukštų palmių apšviesta terasa, egzotinėm gėlėm ir fontanu. Vakare palmių liemenys apšviesti atrodė lyg spalvingos kolonos, kurių kapitelių dengė tamsūs lapai ir žvaigždėtas dangus. Visa aplinka čia buvo gana romantišna, o keptos krevetės ir San Emilijo vynas suteikė gana jaukią nuotaiką.

Sekmadienio rytą vyko į Acapulco aerouostą iš kur pakilome atgal į šaltą ir sniegu padengtą Chicagą.

Meksika taip ir palieka po paslaptinga skraiste slepianti senas indėnų tradicijas ir jėga šį kraštą užėmusios tautos kultūrą. Jos piramidės, šventyklos ir katedros ilgai liudys skausmuose gimusios tautos neišsemiamas kūrybines jėgas, kurios čia pasireiškusių tokiom harmoningom proporcijom.

(Pabaiga)

vo gimimo vietos. Jos piešinys, vaizduojantis Vasario 16-osios iškilmes stovykloje, puošė programos lapelius.

Minėjimas prasidėjo buvusioje pabėgėlių stovykloje Seligenstadte. Aišku, nebuvo jau čia senųjų barakų, tačiau tvirtesni statiniai dar išlikę, medžiai – nuotraukose dar nedidukai – dabar jau labai išaugę. Žemės ūkio tyrimų stoties vadovas dr. J. Anderlei papasakojo apie stovyklą. Čia 1945 gyveno apie 1200 lietuvių. Juos apgyvendino aerodromo barakuose.

Gera susiorganizavę, lietuviai įsisteigė visas reikalingas kultūros ir švietimo institucijas: vaikų darželį, pradžios mokyklą, gimnaziją, dainų ir šokių ansamblį. Veikė skautai ir ateitininkai. Buvo mokoma įvairių kalbų bei specialybių. Ši uždara stovyklos bendruomenė turėjo savo kirpėją, batsiuvį, parduotuvę; turėjo ir savo koplyčią.

Šioje ir vėlesnėse kalbose nuolat buvo prisimenami geri lietuvių santykiai su vietos vokiečiais. Ypač visi prisimena lietuvių futbolininkus, beveik profesionalus, kurie žaidė vokiečių vietinėje komandoje. Ši komanda vis laimėdavo, kuo

miestelio vokiečiai labai didžiavosi.

1949 lietuviai stovykloje pastatė paminklinį kryžių ir Vasario 16-osios proga jį pašventino. Tai buvo gražiais ornamentais papuoštas medinis kryžius, kokių nemaža lietuviai pastatė Europoje sunkiais tremties metais. Tačiau netrukus prasidėjo didžioji emigracijos banga, ir kryžius liko vienišas. Tuomet jis buvo perkeltas į Vasario 16-osios gimnaziją, kur tebestovi iki šiol. Iškilinėse dalyvavęs Vasario 16-osios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas dėkojo vokiečiams už rūpinimąsi lietuviais sunkių tremties metu ir pažymėjo, kad stovyklų vietos

Kai dabar skaitai šį rašinį – Seligenštato buvusi stovykla išaukštinta. O tada, pastatai buvo tokie skurdūs. Tik pačių lietuvių veikla ir susitvarkymas dar ir dabar vokiečiams yra malonus prisiminimas. Stovyklos vaikų kasdieninė susibėgimo vieta.

Nuotraukos iš B. Gaidžiūno filmo apie lietuvių stovykas Vokietijoje.

yra brangios atminimais. Dažnas lietuvis, iš Amerikos ar Australijos žemynų atvykęs į Europą, aplanko šias vietas. Prie kryžiaus prikulta metalo lentelė su įgraviruotais žodžiais lietuvių ir vokiečių kalbomis:

"Viešpatie, maldaujame tave globos ir palaimos sunkioje tremties kelionėje. Čia gyveno lietuviai tremtiniai, kurie mylėjo Dievą ir Tėvynę".

Prosselsheimio miesto savivaldybė iškaldino šiuos žodžius atminimo lentoje, kuri primins kiekvienam praeiviui, jog Seligenstadte buvo didelė lietuvių pabėgėlių stovykla. Prof. K. Prunskienei buvo suteikta garbė atidengti šią lentą, o

taip pat ir paminklinį antkapį netoli esančiose kapinėse. Čia palaidota 13 lietuvių, Seligenstadte užbaigusių savo žemišką kelionę.

Su savo vėliavomis išsiriškiavę stovėjo kapinėse karių, ugniagesių, muzikos, chorų ir dviejų jaunimo draugijų uniformuoti atstovai. Jaunimo pučiamųjų orkestras grojo giesmes ir choralus minėjime. Paminklinį antkapį pašventino vietos vokiečių katalikų kunigas Karl Wenzel. Jis meldėsi už šios stovyklos mirusiuosius, už visas karų, teroro ir persekiojimų aukas. Antkapyje iškaltas Lietuvos herbas, Gedimino stulpai ir žodžiai vokiečių kalba: "Toli nuo savo Tėvynės 1945-1949 metais Seligenstadto stovykloje emigracijoje mirė 13 lietuvių. Jie palaidoti šiose kapinėse. Tedovanoja Dievas taiką jų ir mūsų Tėvynei. Prosselsheim, 1993 sausio 7." Ant paminklo padėta didžiulė puokštė gėlių.

Po iškilnių kapinėse sekė priėmimas Prosselsheimio miesto naujai atrestauruotoje rotušėje. Čia visus sveikino miesto burmistras Helmut Eichelbronner. Buvo vaišinamasi kava, pyragais, vynu. Toliau minėjimas buvo tęsiamas Rimpardo miesto Grumbacho pilies riterių salėje. Kalbėjo Würzburgo apskrities CSU pirmininkas Waldemar Zorn, Rimpardo miesto burmistras Anton Kutt, finansų viceministras Albert Meyer, CSU Würzburgo apskrities frakcijos pirmininkas Manfred Ach, Bavarijos parlamento narys Christian Will, švietimo valdybos direktorius Fritz Schaffer.

Iš to, ką jie pasakė galima spręsti, jog tiltus į Lietuvą norima statyti. Mezgausi ryšiai tarp Rimpardo ir Rokiškio miestų. Apylinkės vokiečių mokyklos surinko

(Nukelta į 9 psl.)

LIETUVA 1993

Grupinės kelionės:

Balandžio 5 – 20
Gegužės 3 – 18
Gegužės 6 – 24
Gegužės 17 – birželio 1
Gegužės 25 – birželio 9
Birželio 1 – 16
Birželio 14 – 29
Birželio 15 – 30

Birželio 22 – liepos 7
Birželio 28 – liepos 13
Birželio 29 – liepos 14
Liepos 5 – 20
Liepos 6 – 21
Liepos 12 – 27
Liepos 13 – 28
Liepos 19 – rugpjūčio 3

Liepos 26 – rugpjūčio 10
Rugpjūčio 2 – 17
Rugpjūčio 3 – 18
Rugpjūčio 9 – 24
Rugpjūčio 23 – rugsėjo 7
Rugpjūčio 30 – rugsėjo 14
Rugpjūčio 31 – rugsėjo 13
Rugsėjo 20 – spalio 6

• Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Skrendant pavieniui galima keliauti bet kuriom dienom.

• Galima imti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Galima imti lėktuvo bilietą ir kelionę su daliniu aptarnavimu. Pav. viešbučiai tik tam tikruose miestuose, arba kelionė be pietų ir pan.

• Viešbučiai šiuose Lietuvos miestuose: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Klaipėda, Palanga, Alytus, Marijampolė, Ukmergė, Anykščiai, Kėdainiai, Raseiniai, Jurbarkas, Druskininkai, Rokiškis.

• "Vyties" atstovai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje.

Dėl daugiau informacijų ir registracijos kreiptis į agentūrą

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.
Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119
FAX 718-769-3302
Telex 216 282

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO SUKAKTIS

Kaip jau įprasta, kiekvienu metu vasario mėnesį būna gausybė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimų. Juos rengia įvairios kolonijos, organizacijos, atskiri vienetai. Taip kad Chicagoje ir apylinkėse jų priskaičiuojama mažiausia dešimtis. O vis tautiečiais mažėjančioje Cicero lietuvių kolonijoje, pagal nusistovėjusią tradiciją, yra ruošiamas net du panašūs minėjimai, nes vis mūsų tautiečiai, net ir tokia svarbia proga, negali susėsti vienu metu toje plačioje salėje.

Tačiau iš šių gausybės minėjimų, savo didumu ir apimtimi išsiskiria Chicago Lietuvos Tarybos rengiamasis minėjimas, kuris yra vadinamas "pagrindiniu", šie-

1200 LIETUVIUS ATSIMINS...

(Atkelta iš 8 psl.)

Lietuvos mokykloms dovano: vokiečių lit. skaitinių vadovėlius. Kalbėtojai su pagarba minėjo lietuvių meilę savo gyviesiems ir mirusiesiems, savo kalbai, istorijai, savo Tėvynei. Kalbėjo ir prof. Kazimiera Prunskienė. Ji padėkojo vokiečiams už dėmesį Lietuvai. Papasakojo, kad Lietuvoje demokratija statoma pamažu, kad perėjimas į rinkos ekonomiką vyks žingsnis po žingsnio, o šoko terapija vykdoma nebus, nes reikia išauklėti naujus specialistus, rasti vietas rinkoje, o tai esąs ilgas procesas. Turėjusi galimybę gana anksti susipažinti su rinkos ekonomika, ji jaučia atsakomybę ir pareigą tas žinias panaudoti šiandien, padėti užmegzti ryšius, statyti tiltus ir tarp pavienių asmenų.

Šiam priėmimui malonią nuotaiką suteikė pučiamųjų kvarteto sugroti kūriniai, gražiai nuaidėję tarp Riterių salės skliautų. Užkandžiams visi buvo pakviesti į pilies restoraną. Vaisinantis mezgėsi pokalbiai, pažintys, draugystės.

(Iš Vok. L.B. biuletenio)

met įvykęs vasario 14 d. Mairijos aukšt. mokyklos salėje. Nenorint nuvertinti rengėjų pastangų, vis tiek reikia pažymėti, kad ir šių metų minėjimas buvo labai jau traferetinis, nežiūrint, kad buvo minima gana "apvali" 75 metų sukaktis ir norėjosi matyti kažką tai naujo, išskirtino.

Susirinkus apie 800 žmonių būriui, minėjimo pradžioje į juos prabilo Chicago Lietuvos Tarybos pirm. dr. V. Dargis. Vėliavų įnešimui vadovavo Dariaus-Girėno ir Don Varno Amerikos Legijono lietuviškieji postai, taip pat vėliavas įnešė ir įvairių kitų lietuviškų organizacijų atstovai. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai ir pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę, o taip pat savanoriai – kūrėjai.

Savo invokacijoje kun. J. Kuzinskas akcentavo – "Mūsų tauta nori gyventi laisvai ir nepriklausomai". Todėl jis meldė Dievą, kad šis padėtų "sugrįžti tautai į pilnutinės laisvės dienas".

Pačiai minėjimo programai vadovauti buvo pakviesta Vida Sakevičiūtė, kuri perskaitė Nepriklausomybės ir valstybės atstatymo aktų tekstus, o taip pat ir Illinois valstijos gubernatoriaus Jim Edgar proklamaciją. Lietuvos gen. garbės konsulo V. Kleizos žodį perskaitė konsulato tarnautoja Daiva Meilienė. ALT raštinės Chicagoje vedėjas Valdemaras Šadauskas perdavė Chicago miesto burmistro Richard Daley proklamacijos tekstą.

KALBĖJO PROF.

DR. JOKŪBAS STUKAS

Pagrindinę kalbą pasakė iš New Jersey valstijos atvykęs įvairių lietuviškų organizacijų darbuotojas, tennykštės lietuviškos radijo programos vedėjas dr. Jobūbas Stukas, kurį klausytojams pristatė dr. V. Dargis, sakydamas kad dr. Stukas yra "uola, kuri niekada nenulinko".

Savo ilgesnį žodį jis pradėjo nuotaikingasis pasakojimais, klausytojus paban-

dęs linksmiai nuteikti. Jis čia pabėrė eilę istorinio pobūdžio žinių iš įvairių laikotarpių. Paminėjo ir V. Landsbergį, kuriam kalbėtojas yra pasakęs, kad "tu esi Mozė, išvedęs Lietuvą iš nelaisvės namų" (šis posakis susilaukė stiprių publikos plojimų). Dr. Stukas iškėlė Keršteino komisijos darbus, Lietuvos vyčių organizacijos narius, kurie parašė daugiau negu milijoną laiškų Lietuvos naudai. Akcentavo, kad jis pats apie Lietuvos laisvę prabilo prieš 52 metus, kada įsteigė savo radijo programą, kuri gyvuoja iki šių dienų.

Dr. Stukas gana neigiamai pasisakė prieš LDDP partiją ir jos vadą A. Brazauską, buvusį VLIK-o pirmininką ir dabartinį Lietuvos seimo narį dr. K. Bobelį, savo nenuobodžią kalbą baigdamas patrijotišku R. Kisieliaus eilėraščiu.

IDOMI MENINĖ DALIS

Oficialios dalies pabaigai buvo visa eilė sveikinių, rezoliucijų skaitymas ir pagaliau, vėliavų išnešimas, po kurio sekė pertrauka. Tada buvo susirinkta meninės šventės daliai, kurioje pasirodė solistai iš Lietuvos: Arvydas Markauskas ir Sigutė Stonytė. Jie padainavo solo dainų, o taip pat ir pora duetų.

Čia pasirodė ir retai gir-

dimas Chicago Lietuvos operos choras, diriguojamas Ričardo Soko, akomponuojant Mangirdui Motekaičiui. Beje, solistams akomponavo Alvydas Vasaitis. Programa baigta visų bendrai sudainuota "Lietuva brangi".

Vakare gana gausus būrys tautiečių susirinko į Tautinius Namus šio minėjimo proga surengton puoton.

Ed. Šulaitis

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI CHICAGOJE IR KITUR

Lietuvos prezidento rinkimai sukėlė nemažą susidomėjimą ir Chicago lietuvių tarpe. Gaila, kad dėl tam tikrų suvaržymų (reikėjo užsiregistruoti iki sausio 20 d. ir turėti Lietuvos pasą arba pilietybės pažymėjimą) rinkimuose negalėjo dalyvauti visi norėjusieji atiduoti savo balsus.

Tačiau Chicago balsavimų rinkiminės komisijos nario Broniaus Siliūno teigimu, rinkimuose dalyvavo apie 1000 chicagiečių, iš kurių 237 atėjo pabalsuoti į "Seklyčią" vasario 14 d., o

kiti pasiuntė paštu savo balsus tiesiai į centrinę rinkimų būstinę Washingtono.

Iš viso JAV buvo užsiregistravę balsavimui 2,059 asmenys, iš kurių pabalsavo 1,923. Įdomu, kad visoje Amerikoje dauguma balsavusiųjų – apie 93% pasisakė už Lozoraitį, už jį atiduodami 1,803 balsus. Brazauskui teko tik 53 balsai, o negaliojančių balsų pripažinta – 67. Chicagoje šis procentas buvo dar aukštesnis. Lozoraitis gavo 229 balsus (iš 237), kas sudaro apie 97%. Brazauskui atiteko 7

balsai, o vienas balsas pripažintas negaliojančiu.

"Seklyčioje" buvo balsuojama vasario 14 d. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Tada rinkiminė komisija (joje be Siliūno buvo dar du – Salomėja Daulienė ir Antanas Valavičius), pasikvietusi porą stebėtojų, suskaičiavo balsus ir aktą faksu persiuntė Washingtonan. Kaip sakė B. Siliūnas, Chicago rinkimai praėjo tvarkingai, kokių nors didesnių neaiškumų nepastebėta. Nors buvo šokių tokių nesusipratimų su paskutinėmis dienomis iš Lietuvos atvykusiais arba iš ten sugrįžusiais. Tokiems nebuvo leista balsuoti ten, o taip pat tokie neturėjo teisės balsuoti ir čia.

Pagal to paties B. Siliūno suteiktus duomenis, išvijoje gyvenantieji lietuviai (išskyrus Rusiją) visur gana didele persvara balsavo už Lozoraitį. Pavyzdžiui, Šveicarijoje Lozoraitis gavo 16 balsų, o Brazauskas – 3, Švedijoje 55 prieš 13, Lenkijoje 37 prieš 24, Danijoje 27 prieš 9 ir t.t. E. Šulaitis

Dr. Jokūbas Stukas, atvykęs iš New Jersey valstijos, po savo paskaitos Chicagoje vasario 14 d. kartu su Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirm. dr. Leonu Kriaučeliūnu.

Ed. Šulaičio nuotr.

Chicagiečiai balsuoja rinkimuose į Lietuvos prezidento postą vasario 14 d. "Seklyčioje". Kairėje matomi rinkiminės komisijos nariai: Bronius Siliūnas ir Salomėja Daulienė.

Ed. Šulaičio nuotr.

A. A.

NORBERTUI TARULIUI

mirus, žmonai FILOMENAI, podukrai HALINAI BAGDONIENEI su šeima ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Kazys Žemeckas su žmona

PATARNAVIMAS SU ŠYPSENA

Aurelija M. Balašaitienė

Kai buvome geležine uždanga atskirti nuo brutaliai okupuotos tėvynės Lietuvos, sielojomės savo joje likusių artimųjų likimu. Kad palengvintume jų sunkią dalį, jiems siuntėme paštu dovanas, kurios retai pasiekdavo adresatą nesužalotos nes Maskvos "valdininkai" išvogdavo vertingiausius dalykus, o gavėjai privalėjo mokėti muitą, kuris kartais jiems tapdavo našta vietoj dovanos. Prisimenu išpėjimus, kad nesiųstume tualetinio muilo, nes multas už jį buvo daugelį kartų aukštesnis už jo originalią kainą...

Subyrėjus Sovietų Sąjungai, Lietuvai atgavus laisvę, į ją pradėjo plaukti siuntiniai su drabužiais, maisto produktais ir kitomis gėrybėmis. Amerikos ir Kanados miestuose įsisteigė siuntinių persiuntimo agentūros, kurių patarnavimu naudojasi dauguma išeivių. Pagerėjus pašto patarnavimui ir padažnėjus viešnagėms abipus Atlanto, paaiškėjo ir nemalonūs faktai. Vienu metu buvo siūlomos iš anksto paruoštos maisto produktų siuntos, bet netrukus patirta, kad jose buvo Lietuvoje supirkti menkos kokybės produktai, o kaina buvo "amerikietiška"...

Pereitų metų vasario mėnesį Clevelande atsidarė "Atlanta" siuntinių persiuntimo skyrius, kurio vedėju buvo paskirtas simpatingas ir paslaugus Dainius Zalasas. Clevelando "Atlanta" yra Chicagoje įsisteigtos bendrovės skyrius, kuri turi skyrių ir St. Petersburge, Floridoje. Nedidelė, bet jau ki ir tvarkinga patalpa yra tirštai lietuvių apgyventame rajone, arti Lietuvių namų "Dirvos" redakcijos, "Tau-pos" kooperatyvo ir Dievo Motinos parapijos.

1990 metų birželio mėnesį, iškviestas giminių, iš Vilniaus atvyko Dainius Zalasas ir netrukus gavo darbą Chicagos "Atlantoje", o 1992 metų pradžioje jam buvo patikėtas Clevelando skyrius. Netrukus susidarė skaitlinga klientūra, kurią patraukė Dainiaus patarnavimas su šypsena. Viskas atliekama modernios kompiuterio programos pagalba. Pereitų metų bėgyje per jį buvo persiųsta apie 2000 siuntinių į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Baltarusiją ir Ukrainą. Klientų atsiliepimai labai geri – siuntiniai tvarkingai ir saugiai pristatomi į namus. Yra įvesta dar viena naujovė: siuntėjui pageidaujant, jis užpildo lapelį su siuntinio turiniu ir jį

gauna atgal su gavėjo parašu, kuriuo gavėjas patvirtina siuntinį gavęs tvarkoje. Jau galima dovanoti ir siuntinius, kurie yra sudaryti Lietuvoje iš amerikietiško produkto. Jų sąrašą turi Dainius.

Pas Dainių galima įsigyti įvairaus dydžio dėžių ir jis mielai, be atskiro atlyginimo, patarnauja klientams, kurie patys nesupakuoja siuntos. Iki vieno šimto svarų už persiuntimą mokama po 69 centus už svarą, už sunkesnę – tik po 58 centus. Paprasta siunta siuntiniai nučina per 8-10 savaitių. Jie iš Clevelando reguliariai pervežami į Chicago kas antrą savaitę. Siuntiniai oro paštu pasiekia adresatus per 14 darbo dienų. Mokant po 2.75 dol. už svarą, o virš 50 svarų persiuntimo kaina yra 2.50 dol. Pageidaujama, kad siuntėjai siuntas apdraustų, nes Lietuvoje daugėja apiplėšimų. 100 dol. vertės siuntinio drauda kainuoja 5 dol. Jei kas atsitinka su neapdraustu siuntiniu, "Atlanta" siuntėjui atlygina po vieną dolerį už svarą ir grąžina persiuntimo išlaidas.

"Atlanta" saugiai perveža pinigus už 15 procentų nuo persiunčiamos sumos, jei suma mažesnė negu 500 dolerių ir jei pinigai pristatomi Vilniuje. Jei suma mažesnė ir ją reikia pristatyti į kitą vietovę, pridedamas papildomas 10 dolerių mokestis. Jei suma didesnė, papildomas mokestis neimamas pinigų siuntos virš 1000 dolerių pervežamos už 10 procentų.

Dainius Zalasas gimė 1960 metais Vilniuje ir ten iki išvykimo aštuoneris metus dirbo marionetų teatre "Lėlė" kaip scenos technikas. Amerikoje jis pritaipo

Dainius Zalasas, Atlanta siuntinių atstovas Clevelande kasdieniniame darbe. Vl. Bacevičiaus nuotr.

prie lietuviškos visuomenės, joje jaučiasi gerai, bet tvirtina, kad Clevelando lietuviai draugiškesni už chigiečius... Jis yra pasiryžęs dirbti "Atlantoje", "kol bus reikalingas". Tuo tarpu jis tobulina savo anglų kalbą, pramoko dirbti su kompiuteriu ir optimistiškai žiūri į ateitį su savo žmona Kristina, su kuria susituokė pereitų metų lapkričio mėnesį.

Istaiga atidaryta kasdien, išskyrus pirmadienius ir sekmadienius. "Atlanta" adresas yra 639 East 185 gatvėje, Cleveland, Ohio, 44119, telefonas 481-0011. Už Clevelando ribų gyvenantieji asmenys gali pasinaudoti nemokamu tolimos distancijos telefonu:

1-800-775-7363
1-880-775-SEND

"EVENING SONG" ("VAKARINĖ DAINA")

Tokiu vardu pasirodė anglų kalba išspausdinta knyga, sudaryta mums pažįstamo Vytauto F. Beliaus, kuris redaguoja žurnalą "Viltis" ir yra pasižymėjęs tautinių šokių specialistas, amerikiečių vadinamas "Mr. Folk Dancer" vardu.

Ši, prieš pat Kalėdas iš-

ėjusi knyga, tikrumoje yra antroji jos laida, nes pirmoji buvo pasirodžiusi jau senokai – 1954 metais ir prieš kurį laiką buvo išparduota. Tai 110 puslapių leidiny, talpinantis daugiau negu pora dešėtų lietuviškų pasakų, padavimų, legendų, kurias parinko bei išvertė čia minimas V. Beliajus.

Šalia šių kūrinių įdėta ir įžanginių rašinių, kuriuos duoda pats sudarytojas bei vertėjas V. Beliajus, buvusi Lietuvos gen. konsulė Chicagoje Josefina Daužvardienė ir tautinių šokių specialistas Lawton D. Harris. Be to, dar aiškinama kaip reikia tarti kai kurias lietuvių alfabeto raides, o taip pat telpa ir nemaža iliustracijų, pieštų Louis Denov. Šalia kitų dalykų, yra ir kai kurių lietuviškų žodžių paaiškinimai.

Knyga yra tikrai įdomi ir vertinga tiems, kurie lietuviškai mažai arba visai nemoka. Parinkti kūrinių yra lengvai skaitomi, ypatingai jauniems žmonėms turėtų būti naudinga medžiaga. Čia daug vertingų pasiskaitymų ras tie,

kurie domisi Lietuva, jos tautosaka.

Apie šią knygą dar prieš Kalėdas palankią recenziją įdėjo Denverio (šiam mieste gyvena pats V. Beliajus ir čia knyga pasirodė) dienraštis – "The Denver Post". Ten net antraštėje paminėta, kad ši knyga labai tinka pavėlavusiems šventinių dovanų pirkėjams.

Ir iš tiesų, ji tiko ne tik tada, bet ir dabar, kuomet norime įteikti dovaną lietuviškai neskaitančiam draugui ar pažįstamam. Knygos (kaina 10 dol.) gaunama pas autorių ir leidėją V. Beliajų 13367 Marion St., Denver, CO 80218. Ed. Šulaitis

PARENGIMAI

1993 M.

• KOVO 14 d. Draugų Paremti Koncertas. Sol. Giedrė Kaukaitė, pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė. Rengia Draugų remti Komitetas.

• KOVO 19 d. Žuvis (fish fry). Šokiai Lietuvių namuose. 5 v.v.

• KOVO 20-21 d.d. Metinė ateitininkų šeimos šventė.

• KOVO 27 d. 1993 m. Š. Amerikos Lietuvių Raketbolo (Racquetball) Pirmenybės, Gene Weiss Racquettime, 25080 Lakeland Blvd., Euclid, Ohio. Pradžia: 8:30 val. ryto. Rengia – LSK ŽAIBAS

• KOVO 28 d., sekmadienį, 11:30 – 1:30 val. Kaziuko Mugo Dievo Motinos parapijos salėse. rengia "Neringas" ir "Pilėnų" Skautų tuntai.

• BALANDŽIO 4 Kultūrinio darželio popietė 4 val. Dievo Motinos parapijos Mažojoje salėje.

• BALANDŽIO 17 d. "Grandinė" 40 metų KONCERTAS

• BALANDŽIO 18 d. Šv. Jurgio parapijos Atvelykio Stalas 11:30

• GEGUŽES 2 d. Katalikų Moterų Sąjungos 36 kuopos parengimas

• GEGUŽES 28-31 d. Karnivalas Lietuvių namuose.

• LIEPOS 11 d. – sekmadienyje 12:00 p.p. Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury Rd.

• LIEPOS 18 d. Šv. Jurgio parapijos GEGUŽINĖ – Šv. Jurgio sodyboje 11:30

• LIEPOS 24 d. Kultūrinio darželio tradicinė vakaronė Gwinn Estate

• RUGPJŪČIO 1 d. sekmadienyje 12:00 p.p. LKVS-gos "RAMOVĖ" rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury gatvėje.

• RUGSĖJO 11 d. Lietuvių Namų 20 – metų sukakties balius ir varžytinės. 7 v.v.

• SPALIO 2 d. 7 v.v. Koncertas The Singing Angels Dievo Motinos auditorijoje.

• LAPKRIČIO 14 d. Šv. Jurgio parapijos rudens Festivalis 11:30 – 3:30 v.v.

• LAPKRIČIO 20 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios. Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro pasakutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: D I R V A

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

CLEVELANDE ir apylinkėse

PASIKEITIMAI CLEVELANDO "NERINGOS" SKAUČIŲ TUNTE

Šių metų vasario 1 d.,
sesės Kristinos Liutkutės-
Freudenberger kadencijai

pasibaigus, Neringos Tunto
vadovavimą perėmė trys
prityrusios skaučių vado-
vės: Ingrida Civinskienė,
Livia Pollock ir Vilija Na-
svytytė-Klimienė. Sesė
Kristina tuntu vadovavo

Neringos Skaučių Tunto Vadija: pirmoj eilėj: Aida Bublytė,
Virginija Rubinski, Kristė Vedegytė, Stovi: Vilija Nasvytytė-Klimienė,
Livia Pollock, Ingrida Civinskienė, Kristina Freudenberger ir Iris Hallal.

virš trejų metų ir išvedė jį
per labai sunkų tunto egzis-
tavimo laiką. Už tai Kristi-
nai priklauso nuoširdi padė-
ka. Ji lieka ir toliau talkinti
ypatinguose tunto uždavi-
niuose. Taip pat lieka to-
liau dirbti jau skautėms pa-
žįstamos ilgametės draugi-
ninkės: Aida Bublytė, Vir-
ginija Rubinski ir Kristė
Vedegytė.

Skaučių sueigos vyksta
pirmadieniais nuo 7 v.v. iki
8:30 v.v. Dievo Motinos
parapijos svetainės patalpo-
se. Į priešmokyklinio am-
žiaus liepsneles mergaitės
priimamos nuo 4 metų am-
žiaus. Jos sueigas baigia 8
val. Sueigose mergaitės su-
sipažįsta su skautybės prin-
cipais, su lietuviškomis tra-
dicijomis, mokosi ir žaidžia,
vadovaujamos vyresniųjų
sesių.

Svarbesnieji šio sezono
numatyti įvykiai yra iškyla į
Clevelando Play House, Su-
sikaupimo Dienos sueiga,
Kaziuko Mugė, Šv. Jurgio
sueiga, birželio mėnesio
skautiškų metų užbaigimo
sueiga ir vasarą šeimų sto-
vykla.

Naujoji tunto vadija
kviečia Clevelando ir apy-
linkių šeimų tėvelius atkreip-
ti dėmesį į mūsų darbą ir
pasinaudoti Jūsų dukroms
siūloma galimybe su mumis
mokytis augti, tarnaujant
Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Nuoširdžiai jus kviečia ir
į visus klausimus atsakys
Ingrida Civinskienė tel.
838-0652, Livia Pollock tel.
248-0049 ir Vilija Nasvyty-
tė-Klimienė tel. 381-9318.

Ona Šilėnienė.

PENSININKŲ SUĖJIMAS
įvyksta kovo mėnesio 4 d.
2:00 val. po pietų Lietuvių
Namų viršutinėje salėje.

Neringos Tunto Jaunesnės Skautės ruošia darbelius Kaziuko
Mugel: iš kairės: Onutė Freudenberger, Genutė Tamošiūnaitė,
Audra Motiejūnaitė, Saulutė Tamošiūnaitė, vadovė Kristė
Vedegytė, Teresė Paškonytė ir Vaiva Bučmytė.

Programoje numatyta dr.
Jono Stankaičio pasisaky-
mai sveikatos reikalais, pa-
minėjimas kovo 11 d. – trijų
metų sukaktis – ir skanūs
pietūs.

Laukiame Visų!

43-sios Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

įvyks 1993 m. gegužės 29, 30
& 31 d.d., New Yorke, N.Y.
Visuotinio ŠALFASS-gos su-
važiavimo nutarimu ir ŠALFASS

-gos Centro Valdybos pavedi-
mu, žaidynes vykdo New
Yorko Lietuvių Atletų Klubas.
Žaidynių programa – 1993
m. ŠALFASS-gos krepšinio,
tinklinio, lauko teniso, stalo
teniso, šachmatų ir plaukimo
pirmenybės.

Preliminarinė dalyvių regis-
tracija – iki 1993 m. kovo 15 d.
pas rengėjus, šiuo adresu:
Pranas Gvildys, 93 Wheeling
Ave., Staten Island, NY 10309
Tel. (718)-356-7871 namų.

Visi esate maloniai kviečiami į Lietuvos menininkų SOPRANO GIEDRĖS KAUKAITĖS ir PIANISTĖS GRAŽINOS RUČYTĖS – LANDSBERGIENĖS KONCERTĄ

1993 kovo 14, 4:00 val. popiet
Dievo Motinos parapijos salėje.

Bilietai po \$ 10 ir \$ 7 gaunami sekmadieniais
abiejose lietuvių parapijose.

Telefonu galima užsisakyti pas
Gražiną Plečkaitienę (531-3474), Aušrą Babickienę
(531-9329) ir Jurgį Malskį (486-9165).

Atsilandydami ne tik išgirsit iškilų menininkų koncertą, bet ir
paremsit "Draugą", kuris jau 84 metus tarnauja lietuviams savo
plačia pasaulio, Lietuvos ir išeivijos informacija.

Rėmėjai paaukuoja \$50 gaus du po \$10 bilietus, jų pavardės
bus įtrauktos į programą ir taip pat skelbiamos Drauge. Mielai
laukiame ir mažesnių aukų. Čekių rašyti Draugo vardu ir siųsti:
Aušrai Babickienei, 377 Balmoral Dr. Richmond Hts., OH 44143
arba įteikti bet kuriam komiteto nariui.

Koncertą rengia "Draugo" vajeaus komitetas:

Vladas Plečkaitis, pirmininkas ir nariai kun. Gediminas Kijauskas, S.J.,
Aušra Babickienė, Danutė Dundurienė, Nijolė Kersnauskaitė, Violeta Leger,
Jurgis Malskis, Paulina Mašiotienė, Gražina Plečkaitienė ir Vacys Rociūnas.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185 th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street • Cleveland, OH 44119
481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *
sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *
* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

MATAS REALTORS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH, 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas

Vasario 25 dieną Vilniuje virš Seimo rūmų iškelta Lietuvos Respublikos Prezidento Vėliava.

Prezidento inauguracijos iškilmės prasidėjo vidurdienį Gedimino kalne. Ten, kur žiloje senovėje liepsnodavo apeiginiai laužai, vėl buvo uždegtas aukuras ir pagal senovinius pagoniškus papročius pagerbta Prezidento vėliava. Aukuro ugniai žmonės aukėjo grūdų, druskos ir gėrimo. Neišskleista vėliava buvo tris kartus apnešta palink liepsną.

Arkikatedros varpinės laikrodžiui mušant dvyliką, nuaidėjo daudžių garsai. Prezidento vėliava su karinio orkestro palyda buvo atnešta į Arkikatedrą baziliką, šioje Lietuvos katalikų šventovėje prie karaliaus Mindaugo paminklinės lentos vėliavą pasitiko išrinktasis Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Bronislovas Lubys, Arkikatedros klebonas, monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas, kiti Vilniaus kunigai.

Algirdas Brazauskas ir jį lydintys asmenys prie paminklinių lentų pagerbė pirmosios katedros statytojo, Vilniaus vyskupijos įsteigėjo karaliaus Mindaugo, didžiosios Vilniaus katedros statytojo, didžiojo kunigaikščio Vytauto atminimą, nulenkę galvas prie tautos patriarcho Jono Basanavičiaus biusto. Algirdas Brazauskas padėjo gėlių Lietuvos didžiųjų kunigaikščių gediminių ir jų šeimų narių, taip pat arkivyskupo Julijono Steponavičiaus amžino poilsio vietoje arkikatedros požemiuose.

Giedant Arkikatedros chorui, Algirdas Brazauskas

atėjo į švento Kazimiero – Lietuvos globėjo koplyčia. Čia pirmą kartą buvo išskleista purpurinė Lietuvos Prezidento vėliava. Jos centre Lietuvos valstybės herbas – Vytis. Iš dešinės herbą laiko grifas, simbolizuojantis jėgą ir budrumą, iš kairės – vieneragis – išminties, mokslingumo ir tolerancijos simbolis. Vėliava pašventino monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas.

Prie arkikatedros bazilikos didžiųjų durų pašventintą prezidento vėliavą perėmė jo garbės sargybos kuopos vėliavos būrys. Gedimino prospektu Prezidento vėliavą su iškilinga palyda buvo atnešta į Nepriklausomybės aikštę.

Algirdas Brazauskas padėjo gėlių prie laisvės gynėjų memorialo, esančio greta Seimo rūmų.

Seimo posėdžių salėje – Jo ekscelencija Algirdas Brazauskas, Ministras Pirmininkas Bronislovas Lubys ir ministrai, Seimui atskaitingų institucijų vadovai, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. kovo 11 dienos Akto signatarai, Lietuvoje akredituotų užsienio valstybių diplomatinės atstovybių vadovai, Lietuvos diplomatai užsienyje, Lietuvos bažnyčių hierarchai bei jų atstovai, kultūros, mokslo ir meno veikėjai, Prezidento šeimos nariai, Prezidento rinkimų komisija, Prezidento patikėtiniai, savivaldybių, politinių partijų ir visuomeninių organizacijų atstovai, užsienio svečiai.

Nuskambėjus M.K. Čiurlionio simfoninei poemai "Jūra", laikinai einantis Lietuvos respublikos Seimo pirmininko pareigas Česlovas Juršėnas skelbia, kad iš-

kilmingas posėdis, skirtas Respublikos Prezidento priesaikos ceremonijai, pradedamas.

Konstitucinio teismo teisėjas Juozas Žilys paaiškina priesaikos tvarką.

Visi atsistoja. Padėjęs dešiniąją ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos, išrinktasis prezidentas skaito priesaiką:

"Aš, Algirdas Mykolas Brazauskas, prisiekiu tautai būti ištikimas Lietuvos respublikai ir Konstitucijai, gerbti ir vykdyti įstatymus, saugoti Lietuvos žemių vientisumą;

prisiekiu sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas;

prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, tarnauti tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!"

13 val. 37 min. Respublikos Prezidentas pasirašo priesaikos aktą. Prezidento priesaikos aktą pasirašo ir Konstitucinio teismo teisėjas Juozas Žilys.

Virš Seimo rūmų stogo kairiajame sparne, kur yra Prezidento rezidencija, keliamą Prezidento vėliavą. Karinis orkestras groja Lietuvos Respublikos himną. Himną gieda ir visi esantys Seimo posėdžių salėje.

13 val. 40 min. Prezidento vėliava pasiekia 10 metrų aukščio stiebo viršūnę. Nuo šiol ji visada bus iškeliama, kai Lietuvos Prezidentas bus čia arba savo vasaros rezidencijoje. Prezidentui kur nors išvykus vėliava bus nuleidžiama.

Iškėlus Prezidento vėliavą, Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas pasakė savo inauguracinę kalbą:

– Stovėdamas garbingiausioje valstybės tribūnoje, pasakė Jo Ekscelencija: – prisimenu didžiuosius tautos sūnus, įvairiais laikotarpiais šlovinusiuosius Lietuvą ir garsinusius jos vardą: ir karalių Mindaugą, ir didžiuosius kunigaikščius – Traidenį, Vytenį, Gediminą, Algirdą, Kęstutį ir žinoma, Vytautą Didįjį. Šią akimirką negaliu prisiminti ir Lietuvos Respublikos Prezidentų – Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Kazio Griniaus.

Turbūt nedaug pasaulyje valstybių, kurių istorija būtų tokia didinga ir dramatiška, kaip Lietuvos istorija. Mūsų valstybės aukso amžius – toli praeityje, ir natūralu, kad sunkiomis išbandymų valandomis būtent iš pra-

eities mes sėmėmės ir sėmiamės stiprybės.

Šiandien – Respublikos Prezidento inauguracijos diena. Gera suvokiu šio momento atsakomybę. Visos mano mintys – tik apie Lietuvą, visi jausmai – tik jai ir jos žmonėms. Lietuva yra visų mūsų rūpestis ir meilė, todėl tegul klesti mūsų brangi Tėvynė.

Toliau Prezidentas kalbėjo apie tai, jog visi esame skirtingi kiekvienas savaip suprantame aplinkinį pasaulį. Bet mums visiems, pabrėžė Jo ekscelencija, be išimties rūpi mūsų pačių, mūsų vaikų ir vaikų vaikų ateitis. Kviečiu visas partijas ir politines organizacijas, visų tautybių ir religijų žmones, visus Lietuvos Respublikos piliečius pamiršti skriaudas ir neaitrinti praeities žaizdų. Žinoma, būdamas Respublikos Prezidentu, sieksiu, kaip ir dera teisinėje valstybėje, kad asmenys, dalyvavę genocide ar tiesiogiai su juo susiję, kariniai ir kriminaliniai nusikaltėliai susilauktų teisėto ir teisingo atpildo.

Tikiu, kad šiandieną būsiu Jūsų išgirstas. Tikiu, kad būsiu suprastas visų, kam rūpi valstybės ateitis. Tikiu, kad Lietuvoje vyraus pilietinė taika. Tikiu, kad nė vienas žmogus nebus žeminamas ar atstumtas. Valstybės institucijos privalo užtikrinti kiekvieno Lietuvos piliečio nekaltumo prezumciją, asmens ir turto neliečiamybę, verslo laisvę.

Šalia mūsų, – Pažymėję savo kalboje Prezidentas, – gyvena kaimynai, su kuriais mūsų valstybę sieja bendras istorinis likimas. Ne kartą tai esu sakęs ir noriu dar kartą pabrėžti šiandien – Lietuva niekam nėra priešas, neturi teritorinių pretenzijų jokiai valstybei ir yra tvirtai pasiryžusi su visomis plėtoti abipusiškai naudingus ekonominius ir kultūrinius santykius.

Lietuvos ateitį matau tik Europoje. Mūsų valstybė aktyviai dalyvaus Europos bendradarbiavimo procese. Glaudūs ir tvirti ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis yra mūsų valstybės saugumo ir nepriklausomybės garantija.

Tačiau turime suprasti, kad niekas mums neatneš geresnio gyvenimo iš svetur. Teks išmukti dirbti ir gyventi patiems, pasikliaujant pirmiausia savo jėgomis ir savo protu. Tikiu, kad tai mums pavyks ir mes sukursime tvirtą valstybę,

issaugosime savo laisvę, nepriklausomybę, demokratiją.

Tikiu, jog šiandienos sunkumai – laikini. Tikiu, kad mūsų Tėvynė pakils ir suklestės. Tikiu, kad Lietuvos laukia puiki ateitis. Šią istorinę valstybės gyvenimo valandą aš, Lietuvos Respublikos Prezidentas, išrinktas tautos valia, kviečiu Lietuvos žmones santarvei ir darbui visiems mums brangios tėvynės labui.

Pasibaigus iškilingam Lietuvos Respublikos Seimo posėdžiui, Nepriklausomybės aikštėje vyko karinis paradas. Seimo rūmuose Prezidentą sveikino Seimo frakcijų pirmininkai, Seimui atskaitingų organizacijų vadovai, Vyriausybės nariai. Po to Algirdas Brazauskas susitiko su Lietuvoje akredituotų užsienio valstybių diplomatinės misijų vadovais bei atstovais, tarptautinių organizacijų atstovais. Susitikime taip pat dalyvavo Lietuvos diplomatinės atstovybių užsienyje vadovai. Prezidentą pasveikino diplomatinio korpuso dekanas, Vatikano apaštalinis nuncijus Justo Mullor Garcia. Atsakomąjį žodį tarė Algirdas Brazauskas.

Vakare svečių namuose Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas inauguracijos proga surengė priėmimą. Jame dalyvavo Seimo vadovybė, Seimo komitetų ir frakcijų pirmininkai, Vyriausybės nariai, Seimui atskaitingų organizacijų vadovai, diplomatinio korpuso nariai, Lietuvos diplomatinės misijų užsienyje vadovai. (V.P.)

Redakcijos pastaba

Lietuvos Respublikos Prezidento inauguracija Vilniuje įvyko vasario 25 d. Sekančią dieną iš Eltos gavome pilną pranešimą. Jį spausdiname nieko nekeičę. Bet pertvarkyti visą šios dienos Dirvą jau neturėjome net fizinės jėgos. Tikime, kad skaitytojais supras ir už neįprastą straipsnių išdėstymą atleis.

DIRVA

Lietuviai atkakliai kovojo prieš tautos krikštą, kaip agresiją į visą Lietuvą, o ne kaip prieš religiją. Kodėl taip buvo? O gi todėl, kad tada, pagal Vakarų Europos supratimą, krikštytojas turėjo teisę į naujakrikšto žemę ir asmeninę jo laisvę.

Lietuva, greičiausia, daug anksčiau būtų priėmusi krikščionybę, jei būtų atsiradęs krikštytojas, kuris nebūtų siekęs ūkinį ir politinių tikslų.